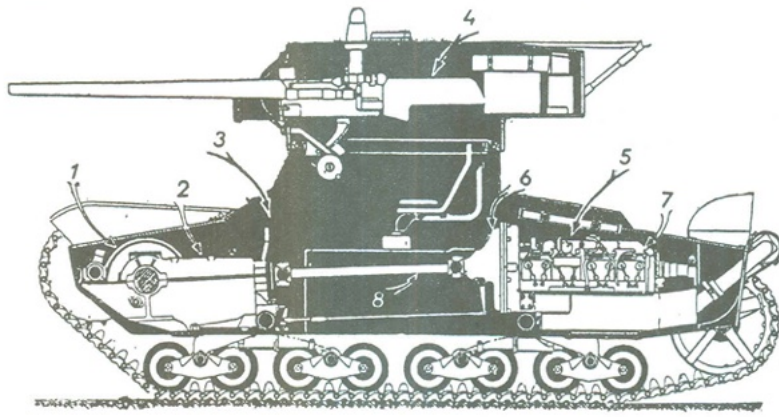

TWENOT

TWEEDE
NEDERLANDSE
ORGANISATIE VAN
TANKHOBBYISTEN

DE TANK

134

OKTOBER 1998

In dit nummer:

Pantserwagen M8
en M20
Bedford Gun
Portee
Eagle II
Britse Pantser-
brigades in WO2

DE TANK is een tweemaandelijke uitgave van TWENOT, de "Tweede Nederlandse Organisatie van Tankhobbyisten".

Internet: <http://home.worldonline.nl/~twenot>

e-mail:

ISSN: 1382-8991

BESTUUR:

Voorzitter : Johan Groen
Vice-voorzitter : Joop v.d. Weerden
Secretaris +
Speciale activiteiten : Marc Tempels
Penningmeester : Kees Blijleven
Externe contacten : Jan Frankema

REGIOCOÖRDINATOREN

Noord-west Nederland:

Jan van Veen, Haarlem,

Noord-oost Nederland:

Bas Karman, Meppen,

Midden Nederland:

Marcel von Hobe, Deventer,

Zuid-west Nederland:

Rob Plas, Halsteren,

Zuid-oost Nederland:

Marc van Etten, Loon op Zand,

REDACTIE

Jan van Veen

SECRETARIAAT:

of
Postbus 357
8000 AJ ZWOLLE

LIDMAATSCHAP:

t/m 18 jr f. 20,-
> 18 jr f. 25,-
buitenland f. 35,-
per kalenderjaar
Postbank 3026112
tnv. TWENOT, Heiloo

DE TANK is een tweemaandelijke uitgave van de vereniging TWENOT. Zij wordt aan alle leden gratis toegezonden. In de rubriek VRAAG & AANBOD kunnen leden niet-commerciële advertenties plaatsen.

Copy voor DE TANK moet uiterlijk de vijftiende van iedere oneven maand bij de redactie zijn. Bij aanlevering van copy op discette: Word 6.0

HET GEHEEL OF GEDEELTELIJK OVERNEMEN VAN ARTIKELEN EN/OF AFBEELDINGEN IS ZONDER SCHRIFTELIJKE TOESTEMMING VAN DE REDACTIE NIET TOEGESTAAN.

AGENDA

- 3 oktober** : Open Huis Opleidingscentrum Logistiek, Bussum
- 17 oktober** : Regiobijeenkomst 'Midden' in Driebergen
- 24+25 oktober** : Modelbouw '98, Hasselt
- 31 oktober** : Regiomiddag Noord-Holland, bij Marcel zwarts, Alkmaar
- 14 november** : IPMS Nationals, Nieuwegein
Regiobijeenkomst Zuid-Oost in Overloon
- 20+21 februari** : 'Grootse-Hobby-Manifestatie', Rotterdam-Hoogvliet

Op zaterdag 24 en zondag 25 oktober is het weer zover, dan wordt in Hasselt (B) de **8e Modelbouw Happening** gehouden.

Dit is een gezellige modelbouwbeurs bij onze zuiderburen, waarbij de TWENOT al sinds het begin met een stand aanwezig is. Om ook dit jaar weer een volwaardige stand met modellen, diorama's en overige 'toeters en bellen' te kunnen verzorgen, zoeken we nog leden die, al dan niet met hun modellen, aanwezig willen zijn op de zaterdag, de zondag of allebei de dagen. Om een idee te geven van het niveau van deze beurs: naast het Belgische bier was vorig jaar ook Tony Greenland aanwezig om aan alle belangstellenden tekst en uitleg te geven over zijn manier van modelbouwen.

Alléz Zunne, komt ook met Uwen modellen! want de stand van 12 bij 3 meter moet vol!

Op zaterdag 14 november houdt onze zustervereniging **IPMS** in Nieuwegein haar **Nationals**. Naast het feit dat natuurlijk elke ambitieuze TWENOTter aan deze wedstrijd meedoet, zoeken wij ook enkele mensen die aan de hand van modelbouw demonstraties, bijvoorbeeld 'weatheren, dry-brushen', etc. aan de lui die dingen met vleugels bouwen, willen laten zien wat echt modelbouwen is.

Alvast een schot voor de boeg voor deelname aan de **TWENOT** stand tijdens de 'Grootse-Hobby-Manifestatie' op zaterdag 20 en zondag 21 februari 1999 in Rotterdam.

Voor deze gelegenheid zoeken wij leden die aan de hand van hun modellen en/of demonstraties hun kennis en kunde willen laten zien aan geïnteresseerd publiek (de koffie is gratis).

Voor alle evenementen graag een telefoontje naar **Marc Tempels**, (na 20.00 uur).

VRAAG & AANBOD

MARCEL ZONNEVELD, [REDACTED]

[REDACTED] zoekt van de Vanguard serie het boek over de *Sd.Kzf.251 halfrups* + duidelijke info (foto's) van het interieur van de *Sd.Kzf.251*.

Voorts zoekt hij info over het maken van track's in grote schaal (1:9). Kosten worden uiteraard vergoed.

THEO NAUS, [REDACTED]

[REDACTED] schrijft: "In DE TANK 132 heb ik een oproep geplaatst om informatie betreffende de *Land Rover 110*. Hoewel enkele mensen gebeld hebben, heb ik de toegezegde stukken helaas niet ontvangen. Derhalve nogmaals een verzoek, ditmaal wat specifiek.

Ik ben op zoek naar gegevens over de *Land Rover Defender 110*. Het gaat met name om de afmetingen van het voertuig, tekeningen van de onderzijde (assen, ophanging, vering), afmetingen van de wielen, tekeningen van de velgen. De gegevens zijn voor de bouw van een *Land Rover* van de SAS tijdens de Golf Oorlog.

Hopelijk nemen de personen die de eerste keer hebben gereageerd weer contact op."

ROELOF LOUWES, [REDACTED]

[REDACTED] schrijft: "Ik ben op zoek naar gegevens die mogelijk wijzen op het bestaan van een Israelische *AMX 75* mm toren op een *Sherman M4A1* romp. Ik ben op de hoogte van het bestaan van deze conversie op basis van de *M4A2*. Ik ben op zoek naar iemand die een *Sherman M4A1* of een *SU100* wil ruilen voor mijn *StuG.IV (late)*, allen van Dragon.

In de schaal 1/72 ben ik nog op zoek naar een *KVI* van Esci. Ook in deze schaal heb ik enkele ruilmogelijkheden.

Natuurlijk zal ik de gemaakte kosten vergoeden."

HANS van OERLE, [REDACTED]

[REDACTED] is op zoek naar deeltjes van de serie *Bellona Military Vehicle Prints* om deze in te scannen in de computer. Wie kan hem hiervoor de volgende nummers van deze serie lenen: 7, 10, 11, 13, 15, 17, 21, 26, 27, 29, 31, 33, 34, 35, 39 en hoger. Alvast bedankt!

WILLEM SCHURGERS, [REDACTED]

[REDACTED] tel. [REDACTED], fax [REDACTED] schrijft: "Ik vraag, wegens het beëindigen van mijn modelbouwhobby, een redelijk bod op een flink aantal gebouwde en ongebouwde militaire modellen. Het gaat om ca. 80 modellen van Duitse en een klein aantal Russische wapens, voertuigen, tanks, etc. in de schaal 1:35 Hieronder

de meeste Duitse WO2 modellen van Tamiya en Italeri, een groot aantal figuren, decals en een originele 'Devilbis' Sprite Airbrush. Indien u interesse heeft stuur ik graag een complete lijst".

MARCEL ZWARTS, [REDACTED]

[REDACTED] stuurde bijgaande foto. Er staan twee voertuigen op, een *Sd.Kzf.3 Ford Maultier* en een driewieler.

De vraag luidt wat de precieze benaming is van deze driewieler en of iemand er een goede beschrijving en zo mogelijk een lijntekening van heeft.. De driewieler heeft twee wielen voor en één wiel achter. Het is hoogst waarschijnlijk een voertuig dat niet van Duitse origine is, doch wel door hen is aangepast. De voorwielen zijn namelijk de 'disk' wielen die bij meerdere Duitse voertuigen werden gebruikt.

Alvast bedankt voor ue hulp!

TRUE:SCALE MODELS. In de vorige TANK stond vermeld dat TRUE:SCALE MODELS modellen aanbod per postorder. Dit was echter een verkeerde interpretatie van de redactie, want men levert uitsluitend via de modelbouw-specialzaak.

Wij hopen dat eventuele misverstanden hiermee weer uit de wereld zijn.

ANGELINA VAN DER HEL, [REDACTED]

[REDACTED] zoekt boeken/video-materiaal over de Duitse troepen tijdens het Ardennenoffensief en de gevechten aan het Oostfront, evenals de documentaire 'The Unknown War'. Ook als iemand Duitse figuren in winterkledij/jassen (schaal 1:35) over heeft, dan wil ik die graag kopen.

RUUD VAN DER STORM, [REDACTED]

[REDACTED] heeft te ruil of te koop Trident kits, schaal 1:87, metaal en plastic. Voorts Roco modellen, los, verbouwd, maar ook verpakt in originele verpakking

vrachtwagens, Revell, Esci, Nitto, Airfix en Fujimi bouwkits, schaal 1:72, nog nieuw in de doos.

U kunt mij bellen voor inlichtingen, ook heb ik lijsten die op (schriftelijke) aanvraag kosteloos worden toegestuurd.

HANS LEPPEN, [REDACTED]

[REDACTED] heeft te koop:
Italeri: M163 Vulcan, MLRS, Panther Ausf.A en SU100, elk f 12,50

Dragon: BTR-70 f 22,50, M50 Super Sherman f 32,50

Esci: LAV-25 Pranha f 17,50

Hasegawa: 1:72 Karl + Munitionspanzer IV f 22,50

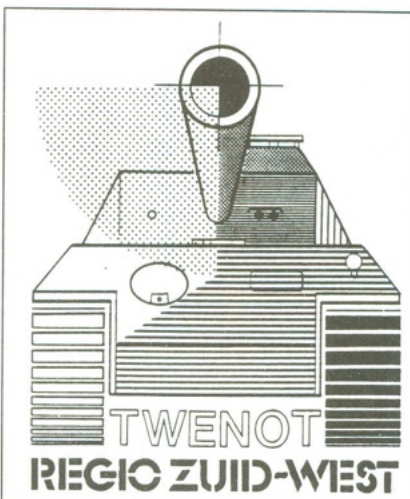
Accurate Armour: Cromwell VII/VIII f 85,-

Gevraagd: f 25,- geboden voor de normale loopwielen set van de Tamiya Panther Ausf.G met stalen loopwielen.

AANVULLING op een artikel in de vorige TANK:

Het artikel van Wim Vink over **Renwal's Lacrosse Guided Missile & Launcher** dat in de vorige TANK stond, was overgenomen uit 'Modelbouw in Plastic', het blad van onze zustervereniging **IPMS**. De vertaling van dit oorspronkelijk in het Engels geschreven artikel was van Frits Snijder.

REGIONIEUWS

Hallo allemaal! Na een kleine stilte (ik doe 's zomers meestal weinig of niets aan modelbouw, weer wat nieuws vanuit de regio.

Allereerst wil ik **Bert Lindeboom** nog eens bedanken voor het beschikbaar stellen van zijn woning ten behoeve van een regio-avond. Het werd een gezellige avond met zo'n acht bezoekers. De tijd vloog ook nu weer om, de laatste gasten vertrokken pas na 12 uur.

In het late najaar of het vroege voorjaar komt er een regiomiddag op een speciale locatie: het Leger Museum in Delft en er staat ook nog een avond bij mij thuis in de planning. Ik zal mijn best doen om de data voor de volgende editie van DE TANK beschikbaar te hebben.

Herinneringsvaantjes Beurs te Goes.

Als laatste wil ik de mensen die in Goes op de stand hebben gestaan en nog geen vaantje hebben gehad, vragen even contact met mij op te nemen. Door een computercrash ben ik al mijn adressen en gegevens

kwijtgeraakt en ik weet niet wie er nu wel of niet een hebben gehad. Even een belletje of een mailtje en de zaak gaat op de post.

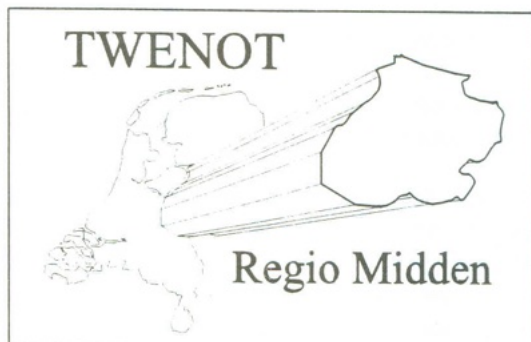
Je kunt mij ook bellen als je eens een regio-avond of -middag wilt organiseren!

Rob Plas, [REDACTED]

e-mail: [REDACTED]

regio homepage:

<http://people.zeelandnet.nl/robplas>

Mede namens regio-coördinator Marcel von Hobe wil ik u uitnodigen voor een regiobijeenkomst in Driebergen, welke zal plaatsvinden ten huize van het museum "**HET SCHILDERSHUIS**".

De bijeenkomst vindt plaats op **zaterdag 17 oktober a.s.**, wij zijn welkom van 13.30 tot 16.30 uur. Het museum is gelegen aan de Van Rijkevorselstraat 2 in Driebergen.

Graag van te voren aanmelden, zodat we voor voldoende koffie kunnen zorgen.

Met vriendelijke groeten,

Johan Groen

[REDACTED]
(na 19.00 uur)

Hallo allemaal,

Hier weer eens een berichtje uit het zuiden van het land. Ondanks het geringe aantal aanwezigen op de laatste regiobijeenkomst gaan we er gewoon mee door. Op **14 november a.s.**, van 10 tot ± 16.00 uur is het weer zo ver. De bijeenkomst wordt gehouden in het **Oorlogs- en Verzetsmuseum te Overloon**. Het adres is Museumpark 1 te Overloon (gewoon de borden volgen).

Gezien de locatie moet dit toch wel interesse wekken bij diegenen die normaal thuis blijven. Ook leden van buiten de regio zijn natuurlijk welkom. Hoe de dag er uit gaat zien is afhankelijk van de aanwezigen en de eventueel meegebrachte modellen. Heb je interesse om te komen, dan vooraf graag een telefoontje (0416-361258) zodat je naam bekend is bij het loket. De entree is die dag voor TWENOT leden gratis. E.e.a. is mogelijk gemaakt door tussenkomst van **Eric Jacobs**, die wij daarvoor nu alvast hartelijk bedanken!

Marc van Etten,

Op **zaterdag 31 oktober a.s.**, omstreeks 13.30 uur opent **Marcel Zwarts,** [REDACTED]

[REDACTED] zijn voordeur voor een *rookvrije* regiomiddag Noord Holland.

Graag even een telefoontje dat je komt, zodat we weten hoeveel stoelen we klaar moeten zetten en wat er aan natjes en droogjes moet worden ingeslagen. Ook kan er eventueel met het vervoer wel iets worden geregeld.

Routebeschrijving: komend vanaf de A9 op de rotonde voor Alkmaar rechtdoor, eerst volgende rotonde weer rechtdoor, dan eerste straat RA en weer RA. Aan het eind LA.

Jan van Veen

NIEUWE LEDEN

G.G. BRUINGE, [REDACTED]; **S.M.J. MELJS,** [REDACTED]
MICHAEL GOHRES, [REDACTED] Duitsland, [REDACTED] **B.C. PRIEMUS,** [REDACTED]

Welkom bij TWENOT!

NB: Ledenlijsten zijn op aanvraag verkrijgbaar. Stuur een kaartje naar Kees Blijleven, [REDACTED]

[REDACTED] De lijst wordt dan met de eerst volgende TANK toegestuurd.

Opnieuw was het, mede dankzij de medewerking van Ronald Kok en Gerard van Oosbree, mogelijk een aantal zeer interessante sites te verzamelen:

Leger sites

- . MarineLink, US Marine Corps: <http://www.usmc.mil/>
- . Rongstad's World Wide Military Links: <http://members.aol.com/throngstad/military/rc000000.htm>
- . Armored Vehicle Recognition: <http://members.aol.com/aircav01/threat.html>

Handel sites

- . Jadar Model: <http://www.webmedia.pl/jadar/pancer.htm>
- . Military Models: <http://fnz.freenet.edmonton.ab.ca/~databank/wsm.html>
- . Catalogo Tank: <http://www.italcont.com/kitplanet/cattank.htm>
- . Lancer Militaria Page: <http://www.warbooks.com/>
- . Defense Visual Information: <http://dodimagery.afis.osd.mil/>

Voertuigen sites

- . On Armour: <http://www.web4you.dk/~wpa02127/index.htm>
- . Armour on Display: <http://www.web4you.dk/~wpa02127/Museums/deutsch>
- . Land Rover World Wide: <http://www.landrover.com/>
- . AM General: <http://www.amgmil.com/>
- . Hummer: <http://www.hummer.com/>
- . Modelling WW.II: <http://www.geocites.com/Pentagon/Quarters/7052/index.html>

Bouwwerken sites

- . Bunkers, Castles and Forts Directory: <http://chide.museum.org.uk/bunker.castle.fort.index.html>
- . U-Boot bunker Valentin in Bremen: <http://www.zenza.se/valentin/>
- . Atlantikwall Fortifications: <http://www.geocites.com/Pentagon/Quarters/8168>
- . Stichting vesting Hoek van Holland: <http://users.bart.nl/~ronkok>

In de laatst genoemde site komen we een bekende tegen!

Ieder TWENOT lid van wie ik het e-mail adres heb, ontvangt binnenkort een totaal-overzicht van alle (bijna 200!) besproken sites.

Bert van der Velden

BOEKEN

Door de Stichting Museum Nederlandse Cavalerie is een boek uitgegeven dat **de geschiedenis van de Nederlandse Cavalerie in de meidagen van 1940** beschrijft. Schrijver is luitenant kolonel bd E.H. Brongers, die reeds vele boeken over deze periode van onze militaire geschiedenis op zijn naam heeft staan. Ook dit boek is geschreven in zijn eigen bijzonder leesbare stijl.

In het boek worden zoveel feiten en achtergrondinformatie gegeven dat een goed beeld ontstaat van de vijf oorlogsdagen en het optreden van de cavalerie-eenheden daarin. Met citaten uit gevechtsverslagen en interviews wordt duidelijk hoe men de oorlog beleefde.

Het boek is geïllustreerd met een aantal foto's en kaarten. In het boek is een lijst opgenomen van alle gevallen van de Cavalerie, een overzicht van verleende dapperheids onderscheidingen, een persoonsregister en een register geografische namen.

De prijs van het boek is f 29,50, afgehaald in het museum. (open dinsdag t/m vrijdag van 10.00 tot 16.00 uur). Toezending van het boek is mogelijk. Neem daarvoor telefonisch contact op: 033-4606995 of fax 033-4607493

Het lichte verkenningsvoertuig EAGLE II

De EAGLE II, zoals gepresenteerd door het Zwitserse leger.

Begin december 1997 tekende de Zwitserse leger een overeenkomst met MOWAG voor de levering van 175 lichte 4x4 gepantserde verkenningsvoertuigen van het type EAGLE II

Het Zwitserse leger had al 154 Eagle I voertuigen, aangeduid als Aufklärungsfahrzeug / Véhicule d'exploration 93/97, die voornamelijk zijn ingedeeld bij de eenheden die zijn uitgerust met de Leopard 2 tank.

Naast het Zwitserse leger heeft ook het Deense leger 30 Eagle's, die intensief worden gebruikt in Bosnië en Albanië.

De Eagle II versie is een verdere ontwikkeling op basis van het chassis van de ECV (Expanded Capacity Vehicle) uitvoering van de Hummer van AM General. Door dit nieuwe chassis was het mogelijk een sterke-

Foto's midden en onder: de EAGLE II op snelheid. Behalve de twee bemanningsleden kunnen ook twee of drie infanteristen worden meegenomen, die via de achterportieren kunnen in- en uitstappen.

re motor te plaatsen en ook werd het laadvermogen groter.

Uiterlijk lijkt de Eagle II sterk op zijn oudere broer. Hij onderscheidt zich daarvan door de gepantserde voorruit en zijramen.

Hij is uitgerust met een MBK 2 waarnemingstoren van MOWAG, bewapend met een F1 (MG-3) 7,62 mm dan wel een 7,62 mm MAG mitrailleur, zes rookgranaatwerpers en een systeem voor dag / nacht waarneming. Hij is bestemd voor het uitvoeren van gewapende verkenningsoopdrachten, patrouilles, grensbewaking, escortwerkzaamheden en het handhaven van de openbare orde en veiligheid. Daarnaast is hij ook uitstekend bruikbaar voor vredesmissies zoals in Bosnië.

Karakteristieken:

bemanning : maximaal 5 personen
 lengte : 4,90 m
 breedte : 2,28 m
 hoogte : 1,75 m
 bodemvrijheid: 0,40 m
 leeggewicht : 4,1 ton
 laadvermogen: 1,1 ton
 max. gevechtsgewicht : 5,5 ton
 max. snelheid : 120 km/uur
 id, achterruit : 33 km/uur
 brandstofvoorraad : 95 liter
 actieradius : 450 km
 motor:
 General Motors diesel V8, 190 pk

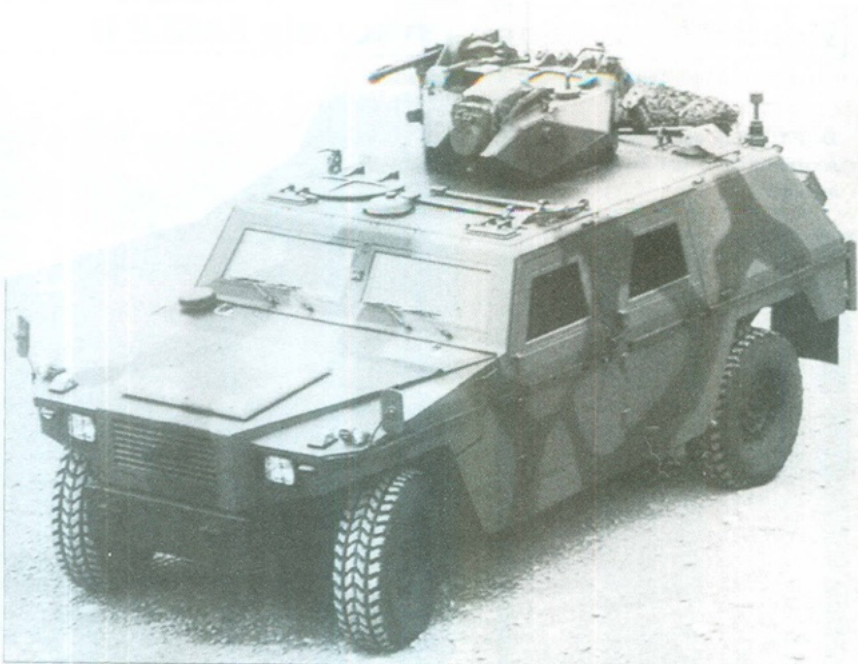

Foto boven: de EAGLE, schuin van boven gezien. De overeenkomst met de Hummer is duidelijk te zien. Wel heeft MOWAG er naar gestreefd het interieur veel comfortabeler te maken.

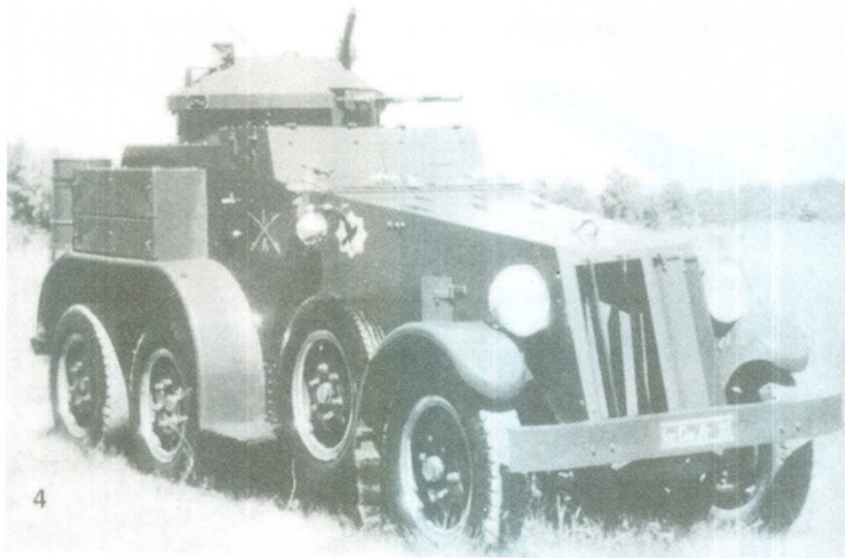
Foto midden: Een EAGLE II van het Deense leger, in gebruik in Bosnië en Albanië. De rookgranaatwerpers en het dag/nacht zichtstelsel in de toren zijn duidelijk zichtbaar.

Foto links: De EAGLE II met alle portieren en de laadklep open. Het laadvermogen bedraagt 1,1 ton.

Bron: Raids, april 1998
 Foto's: MOWAG

In tegenstelling tot andere legers heeft het Amerikaanse leger nooit veel met pantserwagens opgehad. Na het prille begin in 1898, toen kolonel Royal P. Davidson op een Dureya automobiëlchassis een Colt machinegeweer met een klein pantserschild monteerte, gebeurde er een hele tijd niets. Tijdens het grensconflict met Mexico in 1916 maakten de Amerikaanse troepen wel enig gebruik van gepantserde voertuigen, gefabriceerd door o.a. Jeffrey Quad, White en Mack, maar deze voertuigen zagen weinig actie en dienden meer om het moreel op te peppen dan ergens anders voor.

Pas in 1931 kwam er enige verandering in de situatie. Cunningham Motors uit Rochester, New York, bouwde op basis van door het US Army Ordnance Department vastgestelde specificaties, twee pantserwagens, aangeduid als **T4**. Ze hadden zes wielen en aan weerszijden een reservewiel, zodanig laag en vrij draaiend gemonteerd dat ze als extra steunwiel dienden bij het oversteken van obstakels. De T4 was bijna vijf meter lang en bewapend met een .50 en een .30 mitrailleur in een achterop de romp gemonteerde toren.

De voertuigen waren naar de zin van het leger, dat er prompt twintig bestelde, te bouwen bij Rock Island Arsenal, Illinois. De aanduiding werd **Pantserwagen M1**; ze werden tot het eind van de jaren dertig gebruikt.

Na deze T4/M1 werd er weinig voortgang geboekt met de ontwikkeling van nieuwe pantserwagens. Het enige voertuig dat nog enigszins in serieproductie werd gebouwd was de M3A1 Scout Car van White, die echter door het Amerikaanse leger nauwelijks als gevechtsvoertuig werd gebruikt.

Het eerste serieuze project na het uitbreken van WO2 was dat van de zgn. **'Trackless Tank'**, ontworpen en gebouwd door de Trackless Tank Corporation in New York. Het tien ton zware, diesel aangedreven voertuig had acht wielen, gemonteerd in een Christie ophanging. De drie achterste stelen waren aangedreven, het voorste stel zorgde voor de besturing. Het plan was het basischassis te gebruiken voor verschillende varianten, zoals artillerie, antitank en luchtafweer.

Het ontwerp bleek echter te zwak voor gebruik onder gevechtssomstandigheden en dus werd het project gestopt (zie *Wheels & Tracks*, nr. ...).

Medio 1941 begonnen zich in het Amerikaanse programma voor pantserwagens verschillende stromingen af te tekenen, veroorzaakt door eisen aangaande afmetingen en taken en door de ervaringen die de Britten hadden opgedaan in West Europa en Noord-Afrika. Deze ervaringen hadden met name invloed op de middelzware en zware klassen en daardoor richtte het puur Amerikaans georiënteerde deel van het programma zich meer de op lichte klasse voertuigen.

In juli 1941 werden de eisen geformuleerd voor een Gun Motor Carriage voor het nieuwe Tank Destroyer Command. Het voertuig moest een hoge snelheid en een goede terreinvaardigheid hebben, zeswielaandrijving, een laag silhouet, een laag gewicht (zeven à acht ton) en een 27 mm kanon als bewapening. Ook moest het kunnen dienen als basis voor een mortiercarrier, een luchtafweervoertuig en een munitiecarrier. Eind 1941 kregen Ford en de Fargo Division van Chrysler opdracht om op basis van deze specificaties een 27 mm Gun Motor Carriage te ontwikkelen, resp. aangeduid als **T22** en **T23**.

Studebaker bood aan op eigen kosten ook een voertuig te ontwikkelen, dit werd uiteindelijk de **T21**. Men kwam al snel terug van het idee om het 37 mm kanon als antitankkanon te gebruiken. De ervaringen in Noord-Afrika leerden namelijk dat het niet meer aan die eisen voldeed. Hierdoor trok het Tank Destroyer Command zich terug uit het project, dat echter werd overgenomen door de Cavalerie, die voor haar verkenningseenheden behoefte had aan een lichte pantserwagen (Light Armored Car). De beproevingen wezen uit dat de T22 van Ford het beste ontwerp was, hoewel er nog veel aan moest worden veranderd, zoals het verbeteren van het

zicht door de luiken van het bestuurderscompartiment, het verwijderen van de .30 boegmitrailleur, het **aanbrengen** van extra opbergruimtes, afneembare zijschermen over de wielen en enkele wijzigingen in de interne berguimtes. Door deze wijzigingen veranderde de aanduiding van het voertuig in T22E2. Op 22 mei 1942 werd het voertuig gereed verklaard voor productie en werd de aanduiding **M8 Light Armored Car**. Er werd onmiddellijk een opdracht verstrekt voor 6000 voertuigen, in juli 1942 gevolgd door een opdracht voor nog een 5070 voertuigen.

De Britten noemden de M8 '**Greyhound**', een naam die bij de Amerikaanse troepen nooit echt aansloeg. Het werk aan de andere prototypes T21 en T23 werd stopgezet.

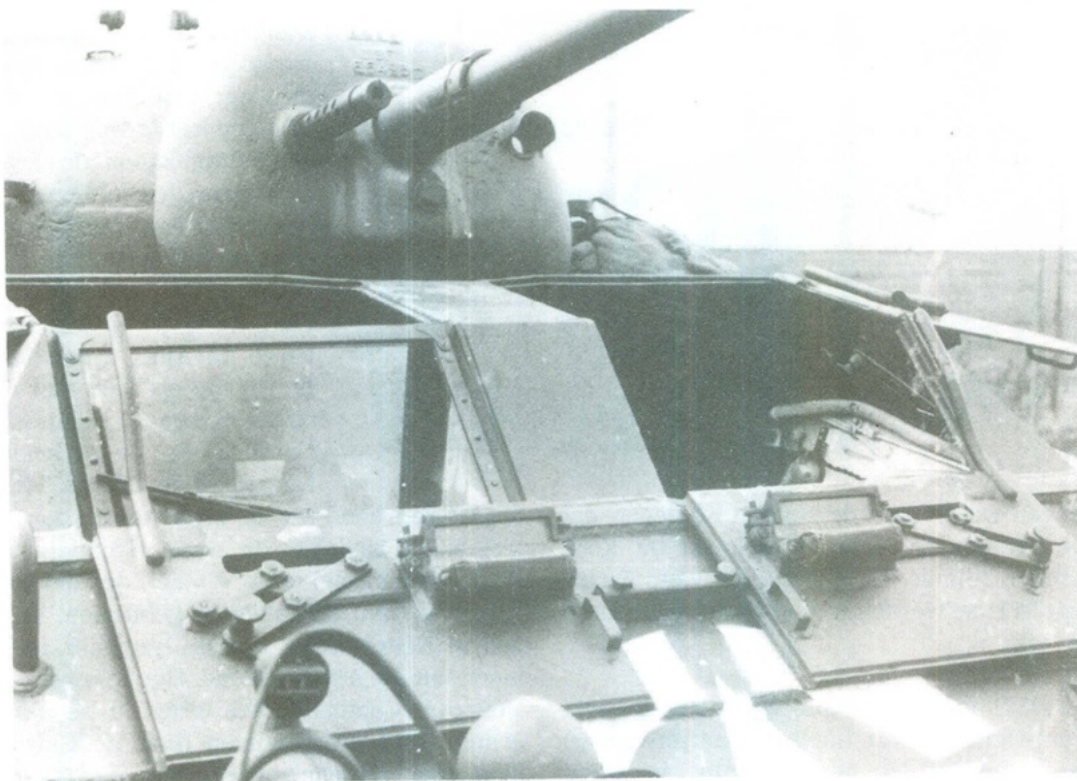
De M8 was een zeswielige pantserwagen met een 37 mm kanon in een open toren. Een .30 machinegeweer was coaxiaal rechts naast het kanon gemonteerd in een M6 affuit. Op een standaard aan de achterkant van de toren kon een .50 machinegeweer worden geplaatst. Later werd bij veel voertuigen een M49 ringaffuit op de toren geplaatst om het schotveld van de .50 te verbeteren. Bij sommige voertuigen werd dit 'in het veld' gedaan, bij andere werd dit uitgevoerd in onderhoudsdepots achter het front.

De M8 was oorspronkelijk bedoeld als voertuig voor de Tank Destroyer Force, maar tegen de tijd dat hij in gebruik werd genomen was het 37 mm kanon

hooguit nog sterk genoeg om het tegen licht gepantserde voertuigen op te nemen. Het voldeed echter nog goed tegen niet gepantserde voertuigen en grondtroepen, waarvoor zowel pantserdoorborende als hoog explosieve en antipersoneelgranaten beschikbaar waren. De pantserdoorborende granaten hadden een aanvangssnelheid van 883,92 m/seconde en doorboorden 4,57 cm pantserstaal op 900 meter afstand.

De romp was geheel gelast en verdeeld in drie ruimtes: de bestuurders-, de toren- en de motorruimte. De bestuurder en hulp-bestuurder zaten in een rechthoekige ruimte. Beiden hadden een tweedelig luik dat deels naar boven en opzij en deels naar voren openging. In de delen die naar voren openklapten en in de zijwanden zaten kijksleuven, doch met alle luiken dicht was het zicht naar buiten zeer beperkt. In het deel dat naar voren open ging zat ook een 'protectoscoop', met dezelfde afmetingen als de kijksleuven. De besturing ging d.m.v. een conventioneel stuurwiel. De bestuurder had vier versnellingen vooruit en twee achteruit. Ook beschikte hij over een hoge en lage gearing voor rijden op de weg of in het terrein.

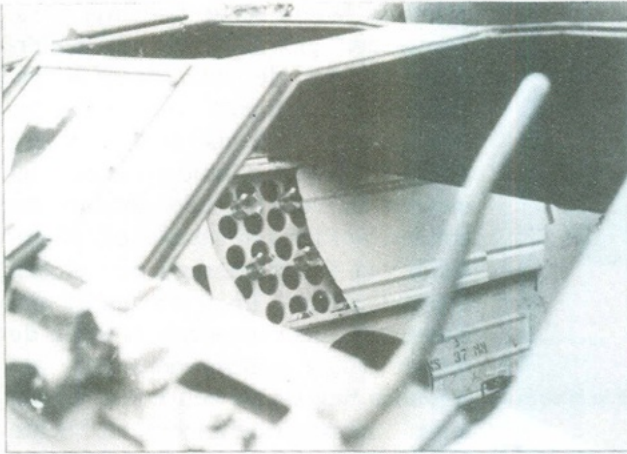
De 37 mm open toren was direct achter de bestuurdersruimte geplaatst. Hij werd gedraaid d.m.v. een handwiel met enkele snelheid. Latere modellen hadden een systeem met twee snelheden. Het kanon werd met de hand geëleveerd van -10 tot +20°.

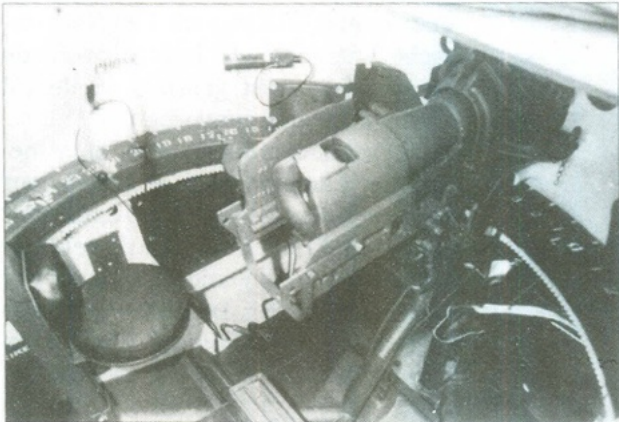
Een blik op de voorkant, met de luiken in neergeklapte positie. Aan de binnenkant van elk luik de 'protectoscoop' en daarnaast de afsluitbare kijksleuf.

De verticale stang aan de onderkant van het luik is de handgreep om het te sluiten. Het is duidelijk dat het zicht naar buiten door de kijksleuven heel beperkt is.

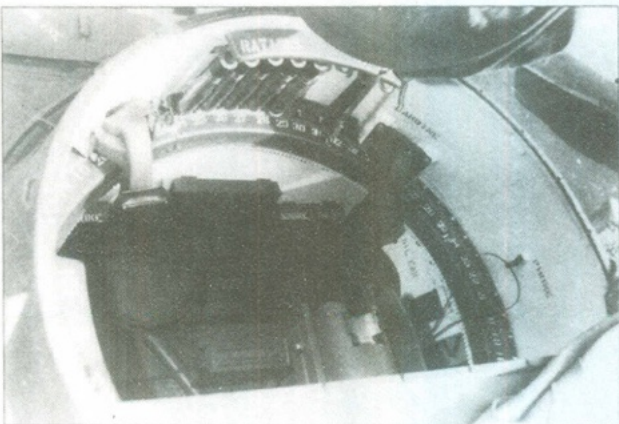
In rekken langs de wanden van de gevechtsruimte was ruimte voor 80 37 mm granaten. De commandant en de schutter zaten op stoeltjes die aan de torenring waren bevestigd en meedraaiden met de toren.

Een blik door het bestuurdersluik op de munitiebergplaats in de rechter zijwand

Het sluitstuk van het kanon en de linker wand van de toren.

De achterwand van de toren, met de bergplaats voor een aantal 37 mm granaten.

De M8 werd aangedreven door een 110 pk, 5245 cc Hercules JXD zes cilinder motor. Alle wielen waren aangedreven d.m.v. een tussenbak en drie aparte assen. Direct voor de motor zat de benzinetank met een inhoud van 54 gallon, goed voor een actieradius van 320 tot 640 km op de weg en 160 tot 400 km in

het terrein. De maximum snelheid bedroeg ca. 90 km/uur.

De radiator zat aan de achterkant. Twee d.m.v. een riem aangedreven ventilatoren zorgden voor extra koeling. De lucht hiervoor werd aangezogen door twee verhoogde luiken in het motordek. De pantsering bedroeg 22 mm aan de voorkant en maximaal 9,5 mm aan de zijkant.

De zijschermen boven de wielen konden omhoog worden geklapt om aangekoekte modder te kunnen verwijderen. Vaak werden de schermen door de bemanning van het voertuig verwijderd, waardoor de M8 een heel ander uiterlijk kreeg.

De eerste uitvoeringen hadden tussen het voor scherm en het achterscherm een rek voor drie landmijnen. Soms was dit rek vervangen door een rek voor benzineblikken. Bij latere uitvoeringen waren ook wel voorraadkasten aangebracht.

Aan de toren waren horizontale stangen gelast waaraan de bemanningsleden hun persoonlijke spullen konden vastbinden.

Aan de achterkant van de romp was een trekhaak gemonteerd voor een kleine aanhangwagen, hoewel die meestal alleen maar in het achterland of tijdens verplaatsingen over de weg werd gebruikt.

M20 Armored Utility Car

Toen het T22 project van start ging, was het al aangegeven dat het voertuig makkelijk aangepast moest kunnen worden voor andere taken. Toen de T22 als de M8 voor serieuze productie werd geaccepteerd, formuleerde het Ordnance Department, op verzoek van de Tank Destroyer Force, eveneens de eisen voor een algemeen commando- en vrachtvoertuig. Ford nam de opdracht aan en het resultaat, aangeduid als T26 Armored Utility Vehicle, werd geaccepteerd voor productie. De aanduiding was eerst **M10 Armored Utility Vehicle**, doch deze werd, om verwarring met de nieuwe M10 Gun Motor Carriage te voorkomen, gewijzigd in **M20**.

De M20 was een M8 zonder toren en daarvoor in de plaats een lage, rechthoekige open opbouw boven de gevechtsruimte. Op deze opbouw was een M49 ringaffuit voor een .50 machinegeweer geplaatst. In de gevechtsruimte waren langs de zijwanden banken geplaatst die ruimte boven voor vier passagiers. Tegen de achterwand was een zitplaats gemaakt voor de schutter en tegen de voorwand was een opklapbare kaartentafel geplaatst. Ook de interne opbergruimtes waren aangepast en er waren gewerklemben aangebracht. De standaard bewapening omvatte eveneens een bazooka.

De M8 en de M20 in operationeel gebruik.

De eerste M8's kwamen in maart 1943 van de productielijn, maar het duurde enige tijd voordat ze de gevechtseenheden bereikten. Ze werden voor het eerst gebruikt aan het Italiaanse front, nadat de geallieerden op 9 september 1943 bij Salerno waren

RA PD 28319

Vue 3/4 arrière-droite de la M20. ▽

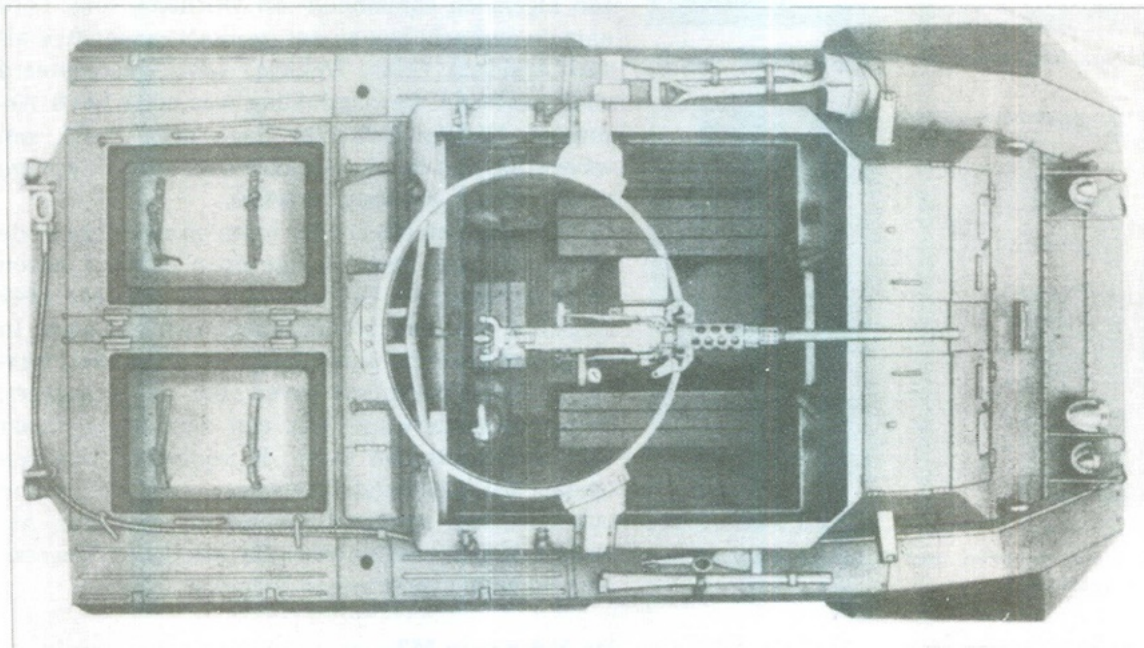

RA PD 28320

Ten tijde van de landingen in Normandië, juni 1944, was de M8 het voornaamste voertuig van de pantserwagensecties van de verkenningspelotons. Iedere sectie had drie M8's. Ze werden gebruikt voor de ondersteuning van de drie verkenningsgroepen, elk bestaande uit twee jeeps. Een peloton had hierdoor een erg flexibele structuur omdat beide elementen in verschillende combinaties konden worden samengevoegd, afhankelijk van de omstandigheden in een bepaalde situatie. En al was het 37 mm kanon niet meer opgewassen tegen de meeste Duitse pantservoertuigen, het was toch nog steeds een nuttig wapen tegen infanteriestellingen en lichte Duitse voertuigen.

Tijdens Operatie Cobra, waarbij de Amerikaanse troepen uit het Normandische bruggenhoofd braken, werd de M8 voor het eerst gebruikt in de rol waarvoor hij was ontworpen.

De verkenningsstroepen van de Amerikaanse pantserdivisies trokken ver voor hun hoofdmacht uit, op zoek naar zwakke plekken in de Duitse verdediging en verwarring stichtend waar dat maar mogelijk was. De M20 werd daarbij door de verkenningsseenheden en de hoofdkwartiersecties in een onder-

geland. Al vrij snel vervingen zij de oudere M3A1 Scout Cars van de cavalerie- en verkenningsseenheden. Het statische karakter van de strijd beperkte echter hun mogelijkheden en ze werden maar weinig in hun eigenlijke rol gebruikt.

steunende rol gebruikt. Beide voertuigen waren door hun hoge snelheid een moeilijk te raken doel en daardoor konden ze zich snel weer terugtrekken uit gevaarlijke situaties. Voor veel stadjes en dorpjes in het bezette Frankrijk begon de bevrijding met de

komst van een sectie M8's van een verkennings-eenheid.

Naarmate de snelheid van de geallieerde opmars in de zomer en de herfst van 1944 terugliep en het front zich stabiliseerde, werden de cavalerie-eenheden meer en meer gebruikt als mobiele beveiligingseenheden langs de flanken van hun divisies, een taak waarvoor ze in feite niet geschikt waren.

Dit bleek met name tijdens het Ardennenoffensief, toen een aantal cavalerie-eenheden zonder ondersteuning van andere eenheden onder de hevige druk van Duitse pantserseenheden moest terugtrekken. In de panieksituaties die ontstonden vielen in ieder geval vier M8's van het 18th Cavalry Reconnaissance Squadron, 14th Cavalry Group bij het plaatsje Poteau onbeschadigd in handen van de Duitsers, die ze o.a. gebruikten om er een serie propagandafoto's mee te maken.

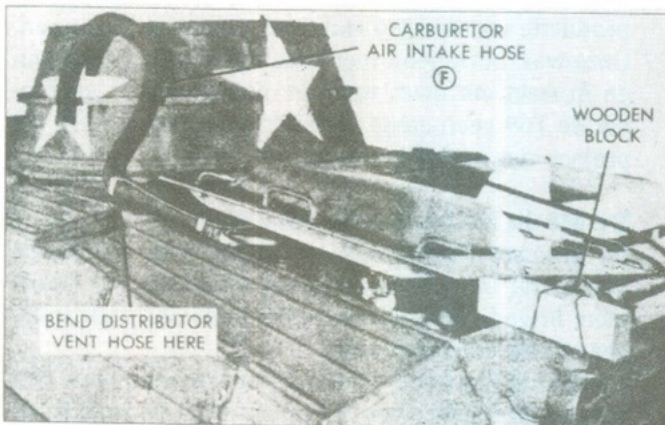
Toen het Ardennenoffensief weer over was en de geallieerden hun opmars vervolgden, werden de M8's weer gebruikt om versterkte punten en troepenconcentraties op te sporen. De afbrokkelende Duitse verdediging was vaak maar dun en als ze

eenmaal doorbroken was, hadden de cavalerie-eenheden alle ruimte en mogelijkheden om zich zonder enige weerstand in het vijandelijke gebied te verspreiden. In deze laatste fase van de oorlog accepteerden de M8 secties vaak de overgave van complete Duitse stadjes.

Niet alle geallieerden maakten evenveel gebruik van de M8. Britse en Commonwealth eenheden gebruikten hem wel, maar gaven toch de voorkeur aan zwaarder gepantserde voertuigen zoals de Staghound.

De Fransen, wanhopig verlegen om voertuigen, ontvingen grote aantallen M8's en M20's en vooral de Franse Tweede Pantserdivisie gebruikte deze voertuigen intensief.

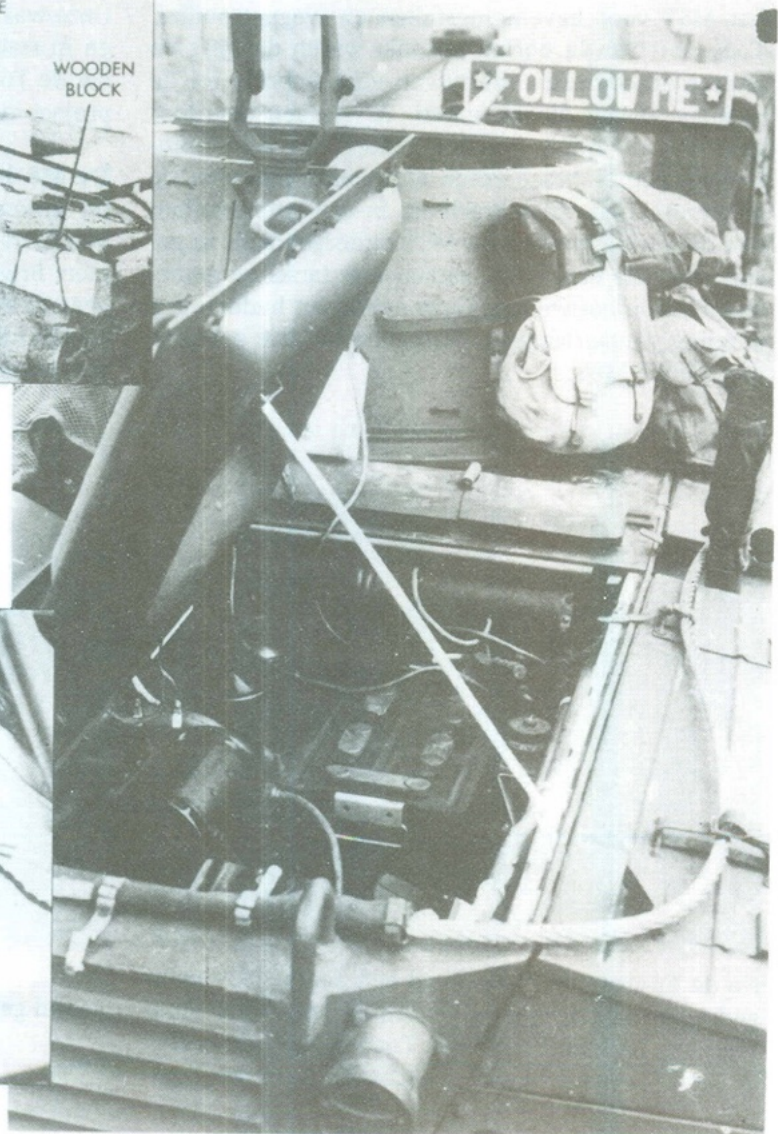
Het karakter van de strijd in de Stille Oceaan beperkte in hoge mate het nut van pantserwagens. De beperkte afmetingen van de eilanden en het vaak bergachtige landschap vereisten het gebruik van langzame en zwaarder gepantserde en bewapende tanks. M8's werden pas in grotere aantallen gebruikt in de Filipijnse campagne en na de landingen op Okinawa.

↑ De plaatsing van de diepwater waadset op de M8

Deze foto toont het rechter motordekseel in geopende stand. Let op de sleepkabel en de spullen aan de toren →

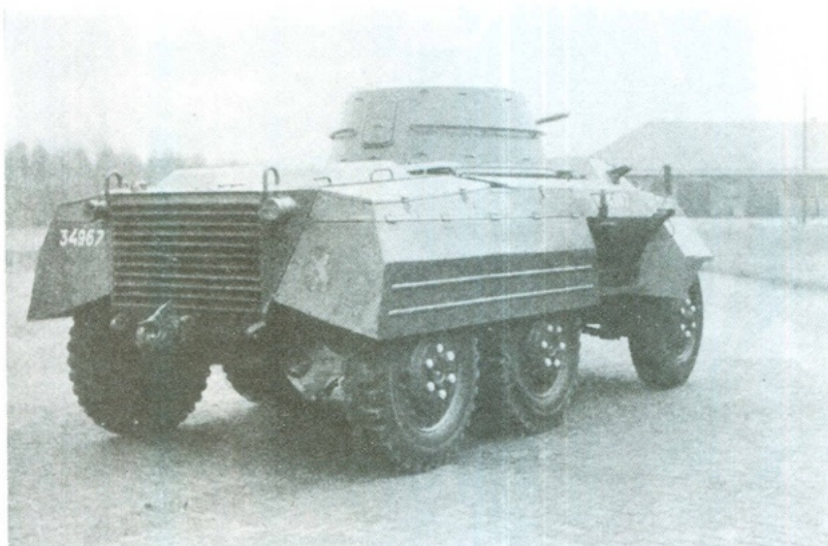
↓ De radio, in een bergplaats achter de de plaats van de chauffeur

Na het einde van de oorlog werden in het kader van verschillende militaire hulpprogramma's grote aantallen M8's geleverd aan Amerika's geallieerden en de M8 werd daardoor vrij snel de standaard pantserwagen van diverse weer opgebouwde gepantserde eenheden. Het gebruik door het Amerikaanse leger zelf nam af, hoewel het wel het favoriete voertuig bleef van de bezettingstroepen in Duitsland en in Japan.

Toen in juni 1950 Noord-Korea Zuid-Korea binnenviel, werden in allerijl M8's en M20's van de Amerikaanse strijdkrachten in Japan overgebracht naar Zuid-Korea, om daar te helpen de opmars van de Noord-Koreaanse troepen tot stilstand te brengen. Ook hier bleek de M8 een uitstekend verkenningsvoertuig te zijn, dat echter niet opgewassen was tegen de zwaarder gepantserde en bewapende T34/85 tanks en SU76 gemechaniseerde kanonnen van de Noord-Koreanen. Naarmate de oorlog vorderde werden ze geleidelijk teruggetrokken uit de frontdienst en in plaats daarvan gebruikt voor het beveiligen van verbindingswegen en bases.

Het Franse expeditieleger in Indochina heeft na WO2 het meeste gebruik gemaakt van de M8. Toen de Tweede Pantserdivisie daar arriveerde, gebruikte het M8's voor beveiligingstaken en wegpatrouilles. Toen in 1946 de oorlog uitbrak, waren de M8's en andere gepantserde voertuigen vaak beperkt tot de weinige wegen die er waren. Ze werden daardoor gebruikt als 'quick reaction forces' om de verbindingswegen te beschermen tegen aanvallen van de communistische strijdkrachten. In een later stadium van de oorlog werden de M8's ondergebracht in gecombineerde eenheden, samen met tanks en gemechaniseerde houwitsers. Deze eenheden hadden een afdeling pantserwagens, bestaande uit drie pelotons met elk vijf M8's.

Na de Franse nederlaag werd een aantal M8's overgedragen aan de nieuw gevormde legers van Zuid Vietnam, Laos en Cambodja. Toen in 1957 de oorlog in Zuid Vietnam begon, werden de M8's weer ge-

bruikt voor convooibegeleiding en beveiliging van het achterland. Naarmate echter de Amerikaanse militaire betrokkenheid toenam, werden ze geleidelijk aan vervangen door andere voertuigen. Er is een geval bekend van een M8 toren die op een M113 werd gemonteerd om de vuurkracht van dit voertuig te vergroten. Het is echter niet operationeel gebruikt.

T69 Luchtafweervoertuig

Een van de geplande varianten op basis van het M8 ontwerp was een luchtafweervoertuig en in februari 1943 werd begonnen met het aanpassen van een M8. Hierbij werd de 37 mm toren vervangen door een Maxim toren met daarin vier .50 machinegeweren in een vierlingopstelling. De beproevingen duurden tot in 1944, de resultaten waren over het algemeen bevredigend. De toren kon in zes seconden een volledige draai maken, de elevatie liep van -10 tot +90° en de (theoretische) vuursnelheid bedroeg 1600 tot 2000 schoten per minuut. De snelheid, actieradius en mobiliteit van de M8 waren niet nadelig beïnvloed.

Toen de T69 gereed was voor productie, was de productie van de M16 Halftrack echter al begonnen. Deze was bewapend met dezelfde vierling .50 toren en in staat om meer munitie mee te nemen en omdat de T69 geen echte verbeteringen bood, werd dit project niet verder voortgezet.

De M8 in Nederlandse dienst.

De grootste Nederlandse gebruiker was het Korps Mariniers. De verkenningscompagnie van de Mariniers Brigade beschikte in 1948 in Nederlands Indië over 15 M8 pantserwagens.

De Koninklijke Landmacht had er ook een paar. Een voertuigoverzicht van 17 maart 1951 vermeldt er twee, 'in rijdende toestand'. De nummers van deze voertuigen waren **34967** (foto) en **34968**. Op een overzicht per 2 januari 1959 staat er nog één, met daarbij de aantekening dat hij in 1958 uit de bewapening wordt genomen.

Technische gegevens:

lengte	: 5,38 m
breedte	: 2,54 m
hoogte	: 2,31 m (M8) 2,64 m (M20)
gewicht	: 7.845 kg (M8) 6.577 kg (M20)
max. snelheid	: 95 km/uur
bemanning	: 4 (M8) 2+5 (M20)

aantal gebouwd : ± 12.000 M8
± 3.750 M20

bewapening:

M8 : een M6 37 mm kanon
een .30 coax. machinegeweer
een .50 machinegeweer op de toren
zes scherfhandgranaten
zes rookhandgranaten
zes antitankmijnen
vier rookgranaten
M20 : een .50 machinegeweer op de opbouw
vijf M1 karabijnen
zes scherfhandgranaten
zes rookhandgranaten

drie geweergranaten
een bazooka met tien projectielen
drie antitankmijnen
vier rookgranaten

Bronnen:

- . US Armored Cars in action, Squadron/Signal Publications, Jim Mesko
- . Les autos blindées de reconnaissance M8 et M20 'Greyhound', Alain Henry de Frahan, Véhicules Militaires

Een M113 in 1:72

door HENRY KLOM

Het begint in modelbouwland steeds sterker merkbaar te worden dat het ijzeren gordijn niet meer bestaat. Te pas en te onpas verschijnen er nieuwe merken die hun Sovjet modellen aan ons willen slijten. De opletende modelbouwdooskoper heeft het moeilijk in deze tijden, want diverse modellen verschijnen onder meerdere merknamen op de markt. Dat die merken vooral Sovjet materiaal uitbrengen zal niemand verbazen.

Nu ben ik persoonlijk niet zo geïnteresseerd in Russisch materiaal, maar een Amerikaanse M113 APC trok mij wel. De betreffende M113 van het merk **Eastern Express** wordt geïmporteerd door de firma **TOM**. Volgens de doos staat de Eastern Express fabriek in Moskou en wellicht is het daarom dat bijna alles in cyrillische letters is geschreven. Mijn Russisch komt niet verder dan 'njet', maar de bouwtekening is duidelijk genoeg om mij over de beschrijving niet al te druk te hoeven maken.

De feitelijke inhoud van de verpakking is mager. Van de beloofde 70 onderdelen worden er al 50 opgeslokt door het loopwerk met zijn harde tracks. Met de resterende onderdelen maak je een doosje waar je hooguit nog wat frutsels op kunt plakken. Het doosje is jammer genoeg helemaal dicht, er is geen mogelijkheid om een luik of een deur open te zetten. Wellicht is dat maar goed ook, want in het doosje is geen spoor van een interieur te bekennen. Natuurlijk kan je het aan het doosje vastzittende gereedschap er vanaf halen en vervangen door mooier gereedschap, maar dan is het hek wel van de dam want dan kan je wel bezig blijven. Het model is namelijk grof en een aantal onderdelen is óf absurd

groot uitgevoerd óf wel erg versimpeld weergegeven.

Op de zijkant van de verpakking staat een tekening van een M113 met een camouflageschema, maar op welke uitvoering van welk land dat slaat, staat er niet bij. Op de doos zelf staat een geheel groene M113 afgebeeld, met Amerikaanse sterren, opschriften en bemanning. Mocht je die versie willen maken, dan moet je wel in je eigen bak met reservedelen duiken. Decals worden namelijk niet bijgeleverd en de bemanning moet ook uit eigen gelederen komen. Probeer die dan vervolgens maar eens door de dichte luiken te krijgen!

Voor mijn f 13,95 kreeg ik een bouwdoos die wel enigszins op schaal is. Qua detaillering is deze doos echter niet meer van deze tijd. Het model is grof, zo grof zelfs dat altijd alles wel past en verdere opmerkingen over de pasvorm nutteloos zijn. Wellicht dat wargamers te porren zijn voor deze zeer simpele bouwdoos, maar ik kan deze M113 geen aanrader noemen voor serieuze modelbouwers.

PERRY MOTORS

Grote sortering schaalmodellen

Militair - Luchtvaart - Auto's - Motoren - Verf - Boeken
 Messing/Plastic Plaat+Profielen - Airbrush (ook onderdelen)

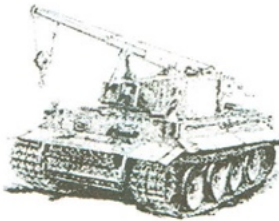
Nieuw nu leverbaar :

RESIN
Scale-line LANDVERK M38 1/35
Scale-line PARABIKE 1/15
Scale-line PARABIKE + FIGUUR 1/15
Scale-line RAKETTENWERFER 43 1/15
Scale-line PAK 40 AT-GUN 1/15

RESIN
Planet BERGEPANZER TIGER I 1/72
Planet STURMTIGER 1/72
Planet BTR-70 1/72
Planet T-40 1/72

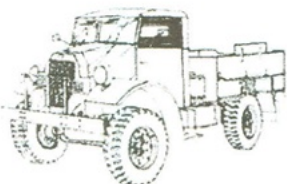

RESIN
WV-model C.M.P. 15 cwt CAB 12 1/72
WV-model DODGE 6x6 WC-62 1/72
WV-model DODGE 6x6 WC-63 1/72

RESIN
 CMK M-998 HUMMER ENGINE 1/35

RESIN
Gunze-Sangyo STUG III interieur 1/35
Gunze-Sangyo div. FIGUREN 1/35

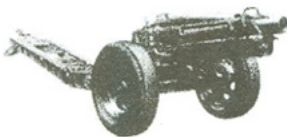

INJECTION
Tamiya M8 ARMORED CAR 6x6 1/35

RESIN
S-Model US 75mm PACK HOWITZER 1/35
S-Model 105mm MOUNTAIN HOWITZER 1/35
S-Model 76.2mm wz.43 GUN 1/35

INJECTION
HP Model Pz.Kpfw. 1A 1/35

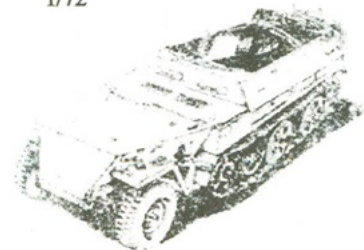

INJECTION
Techmod Pz.Kpfw. 2L LUCHS 1/35

INJECTION
Hat div. FIGUREN NAPOLEONTISCH 1/72

SPECIALE AANBIEDING :

Sd.Kfz 250/3 NIEUW MODEL (resin) +
Tamiya Sd.Kfz 250/3 samen voor **FL.85,-**

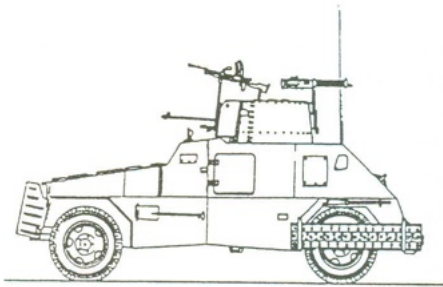
PERRY MOTORS

Gedempte Oude Gracht 112 - Tel. 023-5311732 - Fax 023-5512016
 2011 GW Haarlem E-Mail Info@perry.nl

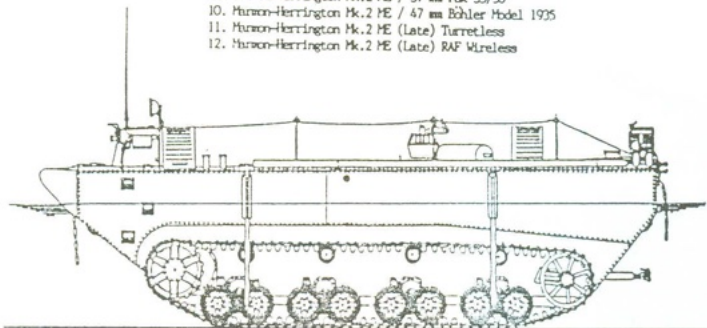
Tekeningen uit Frankrijk

Ik wil graag de aandacht vestigen op een bron van tekeningen (vijf zijden aanzichten) in de schalen 1:76/72/48/35. De bekende tekenaar Hunert Cance levert deze op formaat A3 voor 10 Fr.franc (2 dollar) en op formaat A4 voor 5 Fr.franc per stuk, betaalbaar per (euro) cheque of IMO.

Onderwerpen: Land Rover, US half tracks, Leopards, Vickers 6-tonners, T26's, T54's, Marmon Herrington (35 verschillende!) en veel Franse voertuigen.

3. Marmon-Herrington Mk.2 MF (Early) (Riveted)
4. Marmon-Herrington Mk.2 MF (Late) (Welded)
5. Marmon-Herrington Mk.2 ME (Early) (Riveted)
6. Marmon-Herrington Mk.2 ME (Late) (Welded)
7. Marmon-Herrington Mk.2 ME / 20 mm Breda Model 1925
8. Marmon-Herrington Mk.2 ME / 25 mm Hochklos SA34
9. Marmon-Herrington Mk.2 ME / 37 mm Pak 35/36
10. Marmon-Herrington Mk.2 ME / 47 mm Böhler Model 1935
11. Marmon-Herrington Mk.2 ME (Late) Turretless
12. Marmon-Herrington Mk.2 ME (Late) RAF Wireless

1. Panzerfahre (Präserie)
2. Panzerfahre (Early)
3. Panzerfahre (Late)

Mooie tekeningen. Ik copieerde een paar plaatjes uit de catalogus. Besteladres: **Hubert Cance**,

Frankrijk.

Kees van Meel

Bijzondere prenten uit het Oosten

In 1959 verscheen bij de uitgeverij van het Ministerie van Nationale Verdediging van de DDR een dik boek met de titel 'Der Panzer'. Deze Duitse vertaling van het Russische werk 'Tank' van A.S. Antonov en anderen bevatte geen foto's, maar wel 423 tekeningen, variërend van eenvoudige schematische voorstellingen tot complete tankinterieurs. Een paar daarvan staan hierbij afgedrukt, omdat ze misschien net dat ene detail bevatten waar u als bouwer van

dat ene sovjet-tankmodel nou al jaren naar op zoek bent.

Een dwarsdoorsnede van de T26B (zie voorpagina) kom je in ieder geval niet alle dagen tegen. De tekeningen geven op hun beurt ook weer raadsels op, maar dat houdt het spannend. Het Duits zal in elk geval minder problemen opleveren dan het Russisch van het origineel.

Verklaring bij de tekening op de voorpagina:

1 Lenkkupplung; 2 Wechselgetriebe; 3 Fahrerraum; 4 Kampfraum; 5 Motorraum; 6 Hauptkupplung; 7 Motor; 8 Kardanwelle

Guus Gonggrijp

e-mail:

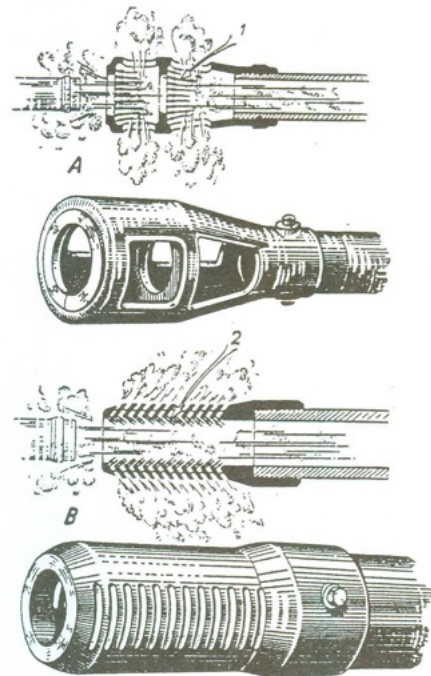

Abb. 215. Aufbau und Wirkungsweise der Mündungsbremse aktiver (A) und reaktiver (B) Typ

1 Gasdruck; 2 Reaktion der ausströmenden Gase

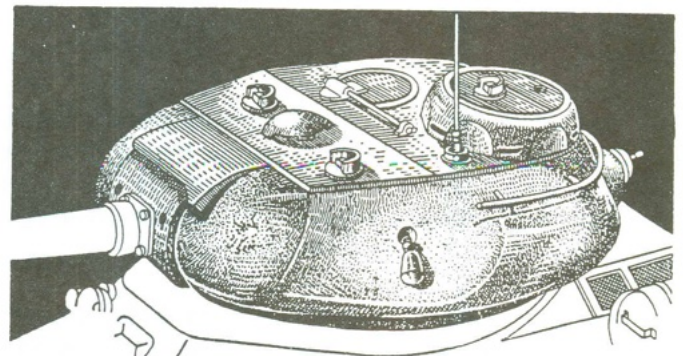

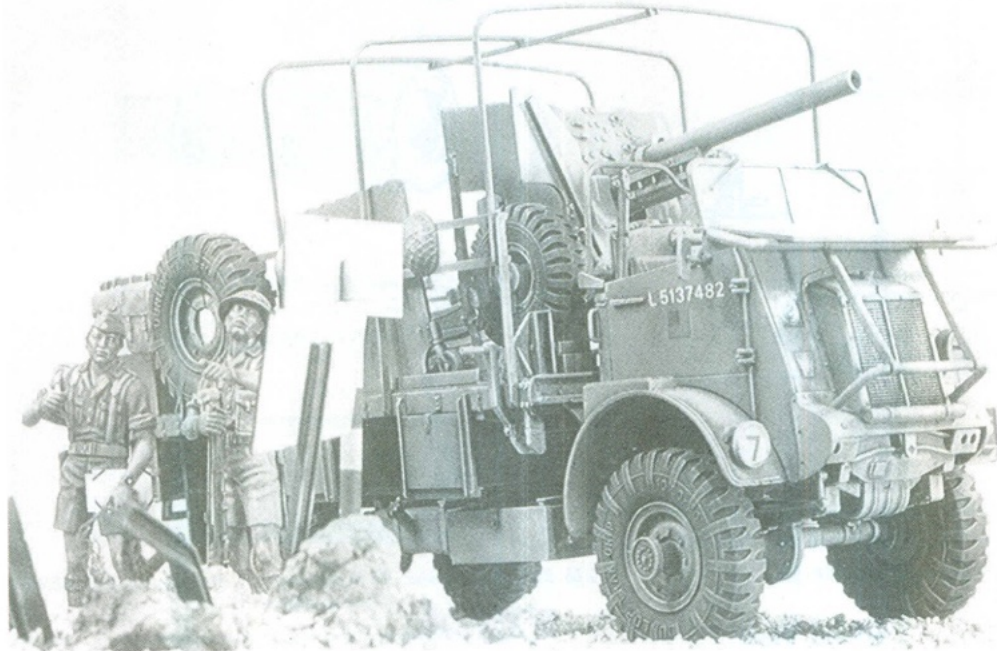
Abb. 8. Gegossener Turm

Revell 03030, BEDFORD QL 3-ton, 6-PDR. Portee and 6 pounder Gun

De officiële Britse benaming van dit voertuig was 6 Pounder AT, Portee, Bedford. De bouwdoos heeft al een lange geschiedenis achter de rug en het is eigenlijk bijzonder dat dit oude model van resp. Peerless, MAX, Airfix en Italeri nog steeds zo goed is. Zeer goed gedetailleerd en dus niet eenvoudig te bouwen, maar het resultaat mag er zijn. Een plezierige bijkomstigheid is dat de truck prima te gebruiken is als basis voor andere uitvoeringen van de QL.

Geschiedenis

Eerst iets over de geschiedenis van de portee. Het 6-ponder antitank kanon kwam in mei 1942 beschikbaar voor de gevechtseenheden van het Britse leger in Noord-Afrika. Om de mobiliteit van het kanon te vergroten, was besloten het op een vrachtwagen te plaatsen en wel zodanig dat het daar vanaf ook kon worden afgevuurd, zowel over de voorkant als over de achterkant van de vrachtwagen. Verschillende drietonnetypes werden hiervoor aangepast, te weten de **Bedford QL**, de **Austin K5** en de Canadese **Chevrolet C60L**.

In de loop van 1943 liet men het portee-idee echter weer varen, als gevolg waarvan de betreffende drietonners weer werden teruggebouwd tot de normale vrachtwagenuitvoering. Dit type voertuig heeft dus, met uitzondering van enkele opleidingseenheden in Engeland, alleen dienst gedaan in Noord-Afrika en dat maakt het wat gemakkelijker om de juiste onderdeelherkenningstekens en andere voertuigcodes voor uw model te kiezen.

In februari 1942 was het Achtste Leger gereorganiseerd en was het concept van de 'Brigadegroep' ingevoerd. Als onderdeel hiervan waren de anti-

tankregimenten van de pantserdivisies opgeheven en waren de AT-batterijen toegevoegd aan de regimenten veldartillerie. Deze waren op hun beurt onttrokken aan de controle van de divisies en ondergebracht bij de brigades. Elke brigadegroep had een artillerieregiment met drie batterijen met elk acht 25-ponders en een batterij met 16 2-ponder antitankkanonnen.

Deze organisatie gold van februari 1942 tot augustus 1942 en was van toepassing op het moment dat de 6-ponder zijn debuut maakte, als vervanger van de kleinere 2-ponder. Besloten werd om, met hand-

having van de bestaande organisatie, de antitankcapaciteit te verbeteren van met name de gemotoriseerde infanteriebataljons die samenwerken met de pantserdivisies. Van elk bataljon werd een van de vier compagnieën om gevormd tot een antitankeenheid, uitgerust met 16 nieuwe 6-ponder kanonnen. Deze eenheden kregen hun 6-ponders nadat de artillerie-eenheden waren voorzien.

In oktober 1942 was deze operatie voltooid en waren alle motorbataljons uitgerust met de 6-ponder. De reguliere infanteriebataljons moesten het in principe nog steeds doen met de 2-ponder, maar in oktober had ook hun antitankcompagnie vaak al een mengeling van 2-ponders en 6-ponders.

Alvorens in te gaan op de specifieke eenheden die waren uitgerust met de 6-ponder portee, eerst iets over het Britse markeringsysteem zoals dat in die periode van kracht was.

Het systeem bestond uit vier basiselementen:

1. het formatieteken ('Formation Sign'), meestal een divisieteken;
2. het eenheidsserienummerteken ('Unit Serial Number Complex'), bestaande uit een schild met kleurcodes en een nummer waarmee een bepaalde subeenheid werd aangegeven;
3. het tactische teken ('Tactical Sign') dat de compagnie of batterij aangaf;

4. het individuele voertuigidentificatie, bestaande uit het War Department ('Census') nummer en de eventuele naam van het voertuig.

En nu specifiek. Zoals hierboven aangegeven waren er twee soorten eenheden die met 6-ponder portees waren uitgerust, te weten artillerieregimenten en infanteriebataljons. In onderstaande tabel staat opgesomd welke eenheden dit waren in de periode mei en juni 1942.

TABLE I. - UNITS EQUIPPED WITH 6-PDR. PORTEE AS OF MAY 1942.

<i>Unit</i>	<i>Type of Unit</i>	<i>No. of Guns</i>	<i>Formation Sign</i>	<i>Unit Serial No.</i>
<i>11th R.H.A.</i>	<i>Field Artillery Regiment</i>	<i>16</i>	<i>1st Armoured Div.</i>	<i>55 - Blue/Red</i>
<i>107th R.H.A.</i>	" " "	<i>16</i>	<i>1st Armoured Div.</i>	<i>55 - Blue/Red</i>
<i>2nd R.H.A.</i>	" " "	<i>16</i>	<i>1st Armoured Div.</i>	<i>55 - Blue/Red</i>
<i>3d Bn., Coldstrm. Gd.</i>	<i>Motor Infantry Battalion</i>	<i>16 *</i>	<i>1st Armoured Div.</i>	<i>65 - Green</i>
<i>2d Bn., Scots Gds.</i>	" " "	<i>16 *</i>	<i>1st Armoured Div.</i>	<i>83 - Green</i>
<i>1st Bn., Rifle Bde.</i>	" " "	<i>16</i>	<i>1st Armoured Div.</i>	<i>60 - Red</i>
<i>1st R.H.A.</i>	<i>Field Artillery Regiment</i>	<i>16</i>	<i>7th Armoured Div.</i>	<i>55 - Blue/Red</i>
<i>4th R.H.A.</i>	" " "	<i>16</i>	<i>7th Armoured Div.</i>	<i>55 - Blue/Red</i>
<i>1st Bn., K.R.R.C.</i>	<i>Motor Infantry Battalion</i>	<i>16</i>	<i>7th Armoured Div.</i>	<i>60 - Red</i>

10 * - Received first 6-Pounders after May 27, 1942

In de maanden juli, augustus, september en oktober nam het aantal 6-ponders in het Achtste Leger toe van 112 tot 849, vooral door de komst van nieuwe eenheden die reeds in Engeland met het nieuwe materieel waren uitgerust.

In augustus 1942 werd het concept van de Brigadegroep weer verlaten en werd de artillerie component van iedere pantserdivisie gereorganiseerd. De 6-ponder batterij werd bij de veldartillerie weggehaald en de divisie antitankregimenten werden opnieuw geformeerd. De nieuwe AT regimenten hadden niet langer '55' als serienummer, maar '47' (sommige bronnen noemen '77', doch uit foto's blijkt dat dit niet juist is).

De tabel op de volgende pagina geeft de eenheden van het Achtste Leger die vanaf 23 oktober 1942 met de 6-ponder waren uitgerust.

Beide tabellen geven de mogelijkheden voor zowel het formatieteken als het eenheidsserienummerteken voor uw 6-ponder portee. Wat echter blijft is de keuze van het juiste tactische teken, dat wordt bepaald door de soort eenheid.

In het geval van een gemotoriseerd infanteriebataljon bestaat het insigne van de vierde ofwel antitankcompagnie uit een gekleurd vierkant. De kleur hing af van het eenheidsserienummer. In bovenstaande tabel staan verschillende combinaties genoemd. Deze herkenningstekens waren op de portieren geschilderd. Zowel het eenheidsserienummer als de kleur van het tactische teken werd bepaald door een ingewikkeld systeem en moeten met elkaar in overeenstemming zijn.

Artillerie-eenheden, zowel veld- als antitank, gebruikten een wat ingewikkelder systeem van tactische tekens. Het bestond uit een vierkant, driekwart blauw en eenkwart rood. De identiteit van de batterij werd aangegeven door de positie van het rode gedeelte: rechts boven 1e batterij, rechts beneden 2e batterij, links beneden 3e batterij en links boven 4e batterij. Het teken bevatte voorts in wit een letter en een cijfer. Bij de gun portees waren dit de 'troop letter' (A t/m L) en het nummer van het kanon (1 t/m 4).

Het laatste herkenningsteken op het voertuig was het voertuignummer. De nummers tussen L4698431 en L4699024 zijn in ieder geval voor Bedford portees gebruikt, maar dit waren niet de enige nummers. De tekens waren 2½ inch (6,35 mm) hoog en werden, afhankelijk van de ondergrond, in wit of in zwart op de portieren en aan de achterzijde van het voertuig aangebracht.

Behalve voor de Bedford QL gelden de herkenningstekens ook voor de Austin K1YW en de Chevrolet C60L.

De bouw van de portee

De bouwaanwijzingen voor de truck zijn als volgt: Stap 1-22: geen opmerkingen, m.u.v. het feit dat de onderdelen van de stappen 17 t/m 22 beter kunnen worden aangebracht nadat de laadvloer op het chassis is gezet (stap 41).

Stappen 27, 28 en 29: om de voor- en achterzijde goed te laten passen, kan men beter eerst 79 en 80

TABLE II. - UNITS EQUIPPED WITH 6-PDR. PORTEE AS OF 23 OCT. 1943

Unit	Type of Unit	No. of Guns	Formation Sign	Unit Serial No.
Yorkshire Dragoons	Motor Infantry Battalion	16	1st Armoured Div.	60 - Red
2nd Bn., Rifle Bde.	" " "	16	1st Armoured Div.	65 - Green
7th Bn., Rifle Bde.	" " "	16	1st Armoured Div.	83 - Green
2nd Bn., K.R.R.C.	" " "	16	1st Armoured Div.	? - Green
76th A/T Regt.	A/T Regiment, R.A.	64	1st Armoured Div.	47 - Blue/Red
73rd A/T Regt.	A/T Regiment, R.A.	48	8th Armoured Div.	47 - Blue/Red
1st Bn., The Buffs	Motor Infantry Battalion	16	10th Armoured Div.	60 - Red
11th Bn., K.R.R.C.	" " "	16	10th Armoured Div.	60 - Green
84th A/T Regt.	A/T Regiment, R.A.	64	10th Armoured Div.	47 - Blue/Red
1st Bn., K.R.R.C.	Motor Infantry Battalion	16	7th Armoured Div.	60 - Red
1st Bn., Rifle Bde.	" " "	16	7th Armoured Div.	60 - Green
65th A/T Regt.	A/T Regiment, R.A.	64	7th Armoured Div.	47 - Blue/Red
34th A/T Regt.	A/T Regiment, R.A.	64	50th Infantry Div.	96 - Blue/Red
57th A/T Regt.	" " "	48	44th Infantry Div.	96 - Blue/Red
149th A/T Regt.	" " "	54	4th Indian Inf. Div.	96 - Blue/Red
61st A/T Regt.	" " "	48	51st Infantry Div.	96 - Blue/Red
3rd Aust. A/T Regt.	" " "	64	9th Aust. Inf. Div.	96 - Blue/Red
14th Foresters	Motor Infantry Battalion	16	2nd N.Z. Division	60 - Green *
7th N.Z. A/T Regt.	A/T Regiment, R.N.Z.A.	59	2nd N.Z. Division	96 - Blue/Red
1st S.A. A/T Regt.	" " "	48	1st S.A. Division	96 - Blue/Red

* Unit Serial Number appeared in combination with the 9th Armoured Brigade formation sign.

In addition to the above, 80 6-pounders were divided among 10 Infantry Battalions; however, these were not mounted on portees.

vastlijmen en laten drogen. Plaat 83 pas vastlijmen bij stap 43

Stappen 30 t/m 33: geen opmerkingen.

Stappen 34, 35 en 36: eerst stap 35 uitvoeren. 107 D hier tegenaan lijmen en dan dit geheel tegen 106 laten drogen. Dan 108 en als laatste 107E. Pas tegen de laadvloer lijmen als deze op het chassis zit. NB: 109, 110 en 111 zijn waterblikken. Deze hadden vaak een afwijkende kleur.

Stappen 37 t/m 40: 38 uitvoeren. De kisten uit 37 en 39 pas vastlijmen als de laadvloer en cabine op het chassis vastzitten.

Stap 41: de laadvloer past uitstekend, met de cabine had ik meer moeite. Met wat opvulstaafjes is het me gelukt alles goed vast te zetten. Nu is het ook de tijd om het chassis en de onderkant van de laadvloer te verven. Chassis Revell 9, onderkant laadvloer Brits groen, Humbrol 30 of XtraColor 815.

Nu we toch over kleuren bezig zijn, de overall kleur van de Britse voertuigen in Noord-Afrika, periode 1942/43 was Middle Stone Yellow, Humbrol 84. Eventueel camoufleren met Slate Grey, Humbrol 31. De opgegeven kleuren (Revell 88 en 9) kloppen van geen kant. Revell 86 komt het dichtste bij Mid Stone en Revell 45 bij Slate Grey.

Stap 44: de geweren zijn moeilijk vast te zetten.

Nu moet de keuze worden gemaakt uit stap 45, het kanon naar achteren gericht, of stap 46, het kanon naar voren. Boor voor 140 gaatjes in de driehoekjes tegen de achterwand van de cabine.

Stap 48: de stootkussens 146 en 148 waren bekleed met canvas!

Stappen 49 t/m 52: geen opmerkingen

Stap 53: indien de huifstangen worden gebruikt (stap 59) dan eerst gaatjes boren in 159 en 160

Stap 59: de wapens stonden natuurlijk niet los, zoals getekend. Dus wapenrekken maken voor de drie geweren en de bren.

Stap 60: als het voertuig reed, lagen deze delen in de laadbak. Ik weet niet waar precies.

Het kanon

Ook de geschiedenis van deze 6-ponder gaat via Italeri en Airfix terug tot de vroegere merken MAX en Peerless. Vergelijking van de gietramen laat zien dat het hier gaat om volkomen identieke modellen, n.l. de Mk.II met de lange loop van de Mk.IV, echter zonder mondingsrem.

Het eerste Britse antitank kanon was de 40 mm 2-ponder. Eind jaren dertig was de behoefte aan een zwaarder antitank kanon reeds onderkend en dit leidde in 1938 tot een ontwerp en in 1939 tot de bouw van het eerste exemplaar, de Mk.I. De vraag

naar AT geschut was in de eerste twee oorlogsjaren echter zo groot, dat de 2-ponder nog tot in 1941 in productie bleef. Pas in de loop van 1941 werd begonnen met de serieuropductie van de 57 mm 6-ponder en wel in de versies Mk.II en Mk.III. Deze laatste was bedoeld voor inbouw in tanks.

Omstreeks 1943 werd een verbeterde versie met een 16 inch langere loop en een mondingsrem ingevoerd: de Mk.IV als getrokken geschut en de Mk.V voor tanks.

Peerless heeft indertijd zijn model wel de 16 inch langere loop gegeven, doch geen mondingsrem bijgevoegd.

De bouwaanwijzingen zijn als volgt:

Stap 65: aangezien op de Bedford altijd een Mk.II was geplaatst dient 11,6 mm van de loop te worden afgezaagd.

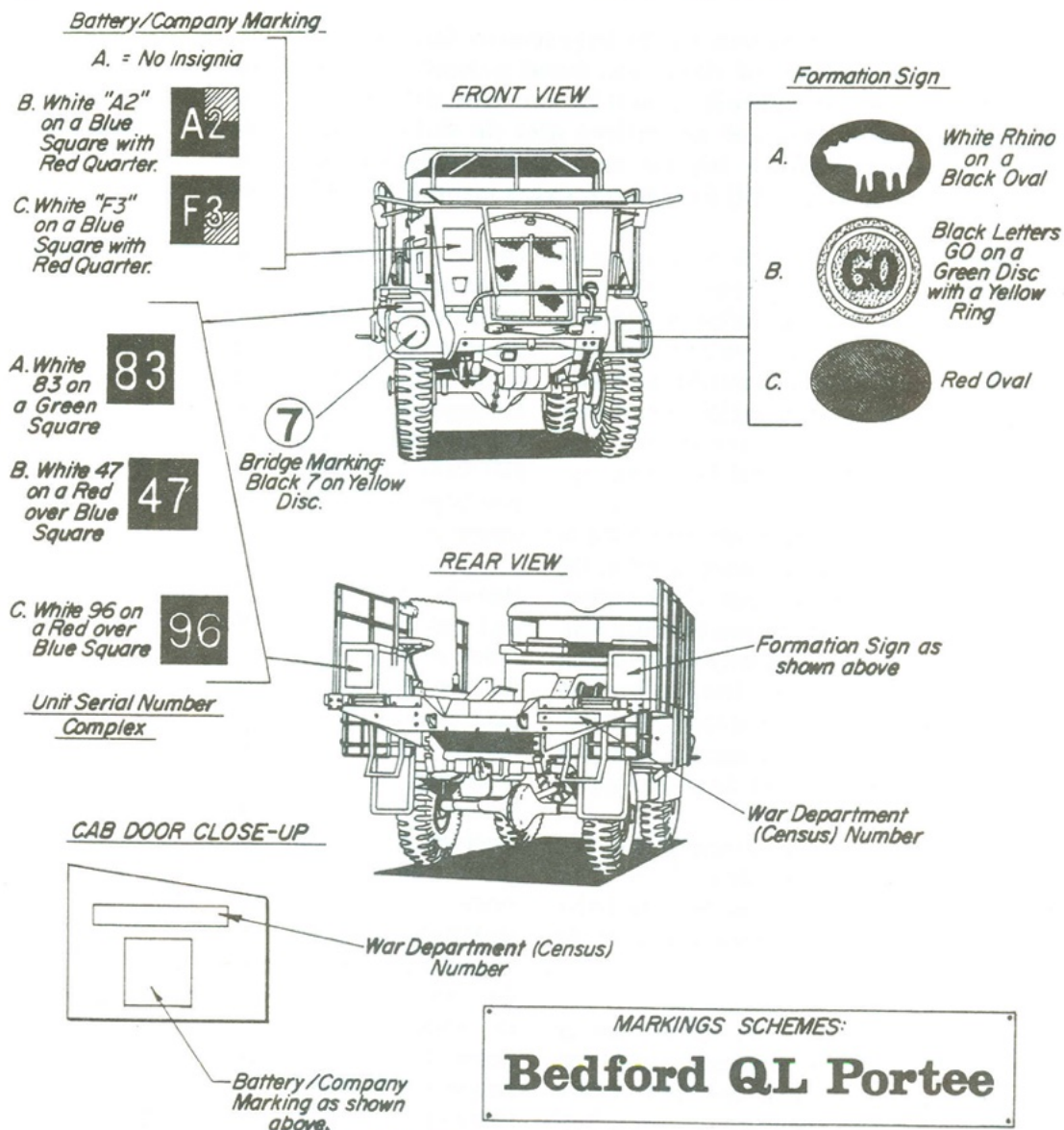
Stappen 71 en 72: in 41 gaatjes boren van 1½ mm. Hierin passen de stokken waarmee de affuitbenen zijdelings worden verplaatst.

Stap 70: de bovenste tekening geeft de vuurstand aan, de onderste de transportstand.

NB 1: Het kanon past slecht op de laadvloer van de portee. Wellicht de beste oplossing voor dit probleem is om de affuitbenen iets in te korten.

NB 2: de mondingsrem die Tamiya bij zijn 6-ponder levert klopt van geen kant en ook JORDI heeft nog geen 6-ponder loop uitgebracht. Voor een correcte Mk.IV moet u dus zelf een mondingsrem maken. De tekening op de volgende pagina kan daarbij als hulpmiddel dienen.

Bron: The Bedford QL, 3-ton, 6-pdr Portee, door William Platz, AFVG2

MARKINGS SCHEMES:
Bedford QL Portee

UNIT IDENTIFICATION TABLE

Letter	Unit Designation	Date
A	Left Flank Company, 2nd Scots Guards, 201st Guards Motor Brigade, 1st Armoured Division	5 June 1942
B	No.2 Gun, "A" Troop, 1st Battery, 73rd Anti-Tank Regiment, RA. 8th Armoured Division - Hammer Force	23 Oct. 1942
C	No.3 Gun, "F" Troop, 2nd Battery, 57th Anti-Tank Regiment, RA. Divisional Artillery, 44th Infantry Division.	23 Oct. 1942

naar AT geschut was in de eerste twee oorlogsjaren echter zo groot, dat de 2-ponder nog tot in 1941 in productie bleef. Pas in de loop van 1941 werd begonnen met de serieproductie van de 57 mm 6-ponder en wel in de versies Mk.II en Mk.III. Deze laatste was bedoeld voor inbouw in tanks.

Omstreeks 1943 werd een verbeterde versie met een 16 inch langere loop en een mondingsrem ingevoerd: de Mk.IV als getrokken geschut en de Mk.V voor tanks.

Peerless heeft indertijd zijn model wel de 16 inch langere loop gegeven, doch geen mondingsrem bijgevoegd.

De bouw-aanwijzingen zijn als volgt:

Stap 65: aangezien op de Bedford altijd een Mk.II was geplaatst dient 11,6 mm van de loop te worden afgezaagd.

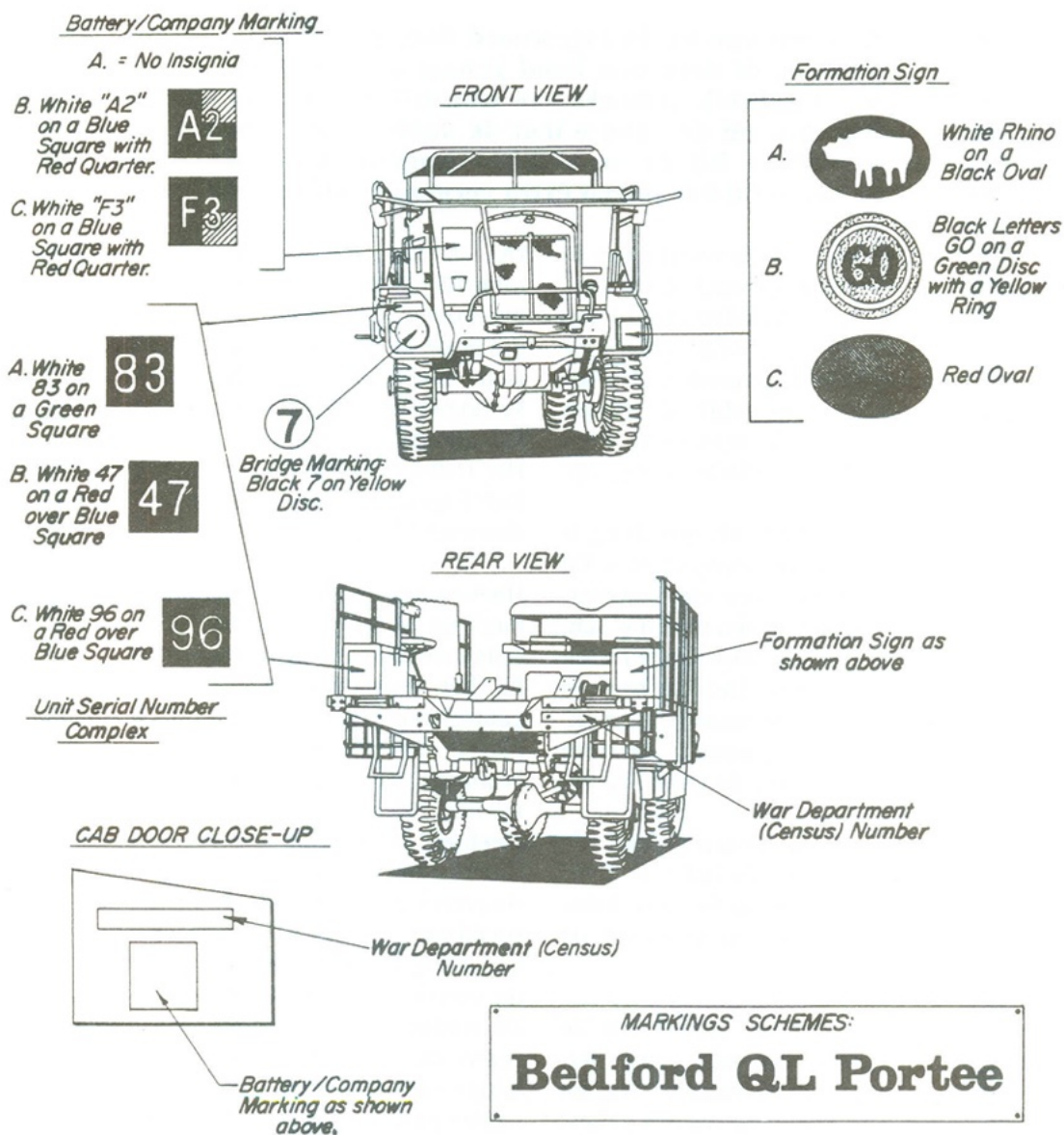
Stappen 71 en 72: in 41 gaatjes boren van 1½ mm. Hierin passen de stokken waarmee de affuitbenen zijdelings worden verplaatst.

Stap 70: de bovenste tekening geeft de vuurstand aan, de onderste de transportstand.

NB 1: Het kanon past slecht op de laadvloer van de portee. Wellicht de beste oplossing voor dit probleem is om de affuitbenen iets in te korten.

NB 2: de mondingsrem die Tamiya bij zijn 6-ponder levert klopt van geen kant en ook JORDI heeft nog geen 6-ponder loop uitgebracht. Voor een correcte Mk.IV moet u dus zelf een mondingsrem maken. De tekening op de volgende pagina kan daarbij als hulpmiddel dienen.

Bron: The Bedford QL, 3-ton, 6-pdr Portee, door William Platz, AFVG2

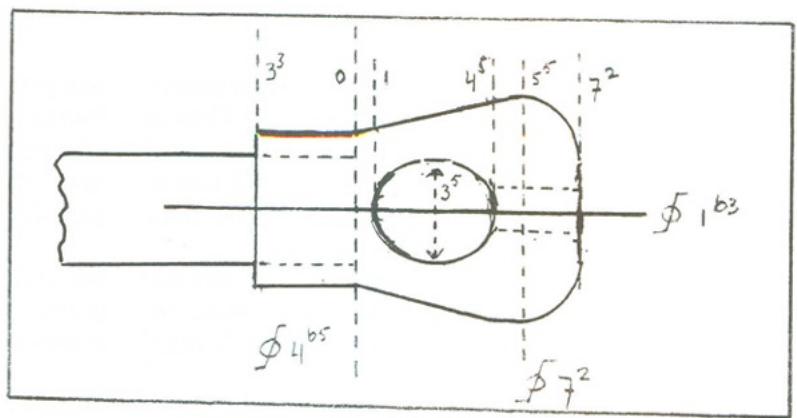

UNIT IDENTIFICATION TABLE

Letter	Unit Designation	Date
A	Left Flank Company, 2nd Scots Guards, 201st Guards Motor Brigade, 1st Armoured Division	5 June 1942
B	No.2 Gun, "A" Troop, 1st Battery, 73rd Anti-Tank Regiment, RA. 8th Armoured Division - Hammer Force	23 Oct. 1942
C	No.3 Gun, "F" Troop, 2nd Battery, 57th Anti-Tank Regiment, RA. Divisional Artillery, 44th Infantry Division.	23 Oct. 1942

Mondingsrem 6-pdr AT Mk.'s IV en V

Tekening niet op schaal, maten voor 1:35

Besturingskoppeling voor een rupsbandvoertuig

door J.L.A. de Grave

Een rupsbandvoertuig wordt een bocht ingestuurd door een van de banden langzamer te laten lopen dan de andere, of door een band geheel af te remmen tot stilstand. Bij de kleinste voertuigen werd gebruik gemaakt van een differentieel op een aangedreven as. Remt men de ene as af dan zal de andere met de dubbele snelheid gaan draaien. In het grootbedrijf alleen bruikbaar bij de zeer lichte wagens. Voor een model heeft deze constructie het nadeel dat er bij het sturen extra vermogen wordt gevraagd.

Een andere bruikbare oplossing is die waarbij een as ontkoppeld wordt en eventueel geremd. Deze constructie is ook toegepast bij de modellen in 1:16 van de Tamiya tanks. Eisen die aan zo'n constructie gesteld kunnen worden zijn: de omtrekkracht aan de koppelingsplaten zo klein mogelijk, de platen daartoe zo groot mogelijk, bedieningskracht klein (moet door de servo van de radiobesturing opgebracht worden).

De constructie die met deze eisen als grondslag is gemaakt, is in bijgaande tekening weergegeven. De aandrijving wordt verzorgd door een electromotor. Deze drijft een tandwielrondsel op een tussenas aan. Vanuit dit rondsel wordt een tandwiel aangedreven dat op een holle as is gemonteerd. Deze as heeft in het midden twee tegenover elkaar staande gleuven. Hierdoor steken twee pennen (fietsspaak) waarmee de binnenste koppelingsplaten met de twee koppel-pennen zijn verbonden.

De buitenste koppelingsplaten draaien, met de eraan bevestigde rondsels, los op de holle as. Deze rondsels drijven tandwielen aan op de twee halve eindassen met de kettingtandwielen waarover de rupsbanden lopen.

De koppelstiften worden voor het sturen van de wagen bewogen door twee met een stang verbonden hefboomen. In gekoppelde toestand draaien de holle as en de complete koppeling als een geheel rond. De veerdruk blijft in het draaiende deel. Lost men de koppeling, dan werkt de druk op de koppelstift in de hartlijn en levert zo een minimum aan wrijving op.

De as van het motorrondsel is verschuifbaar uitgevoerd om de mogelijkheid te hebben met de overbrenging te experimenteren. Zoals te zien is draait de koppeling sneller dan de kettingwielen en is de diameter ervan bijna gelijk aan die van de kettingwielen. Hiermee is ook aan de aan het begin van dit artikel genoemde eisen voldaan.

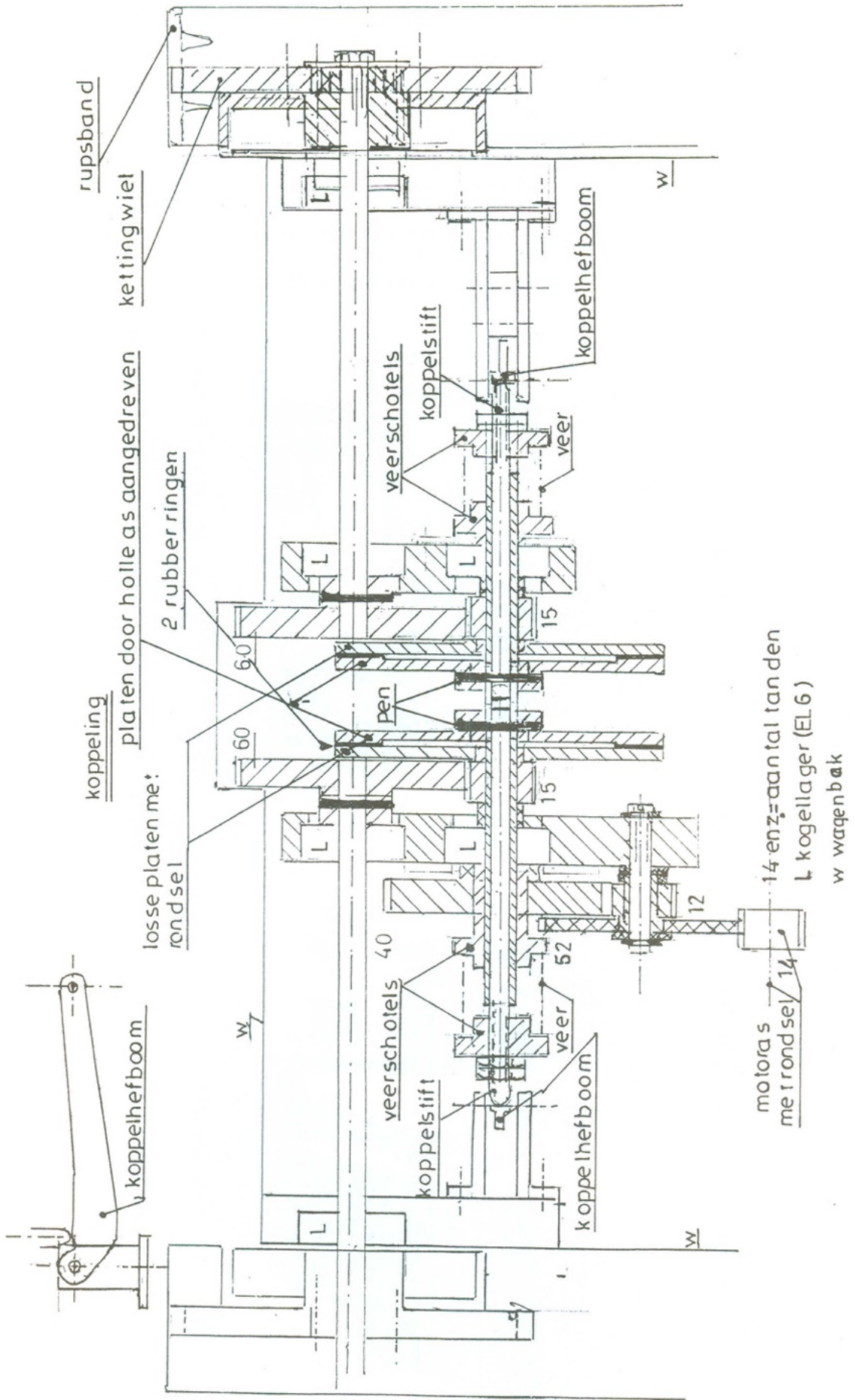
Het frame is 8 mm plexiglas. Alle assen draaien in kogellagers (EL6), as-diameter 6 mm, buiten-diameter 19 mm.

Hoewel nog in het experimentele stadium is er al met het voertuig gereden. Met het afstellen en rijden wordt nu ervaring opgedaan.

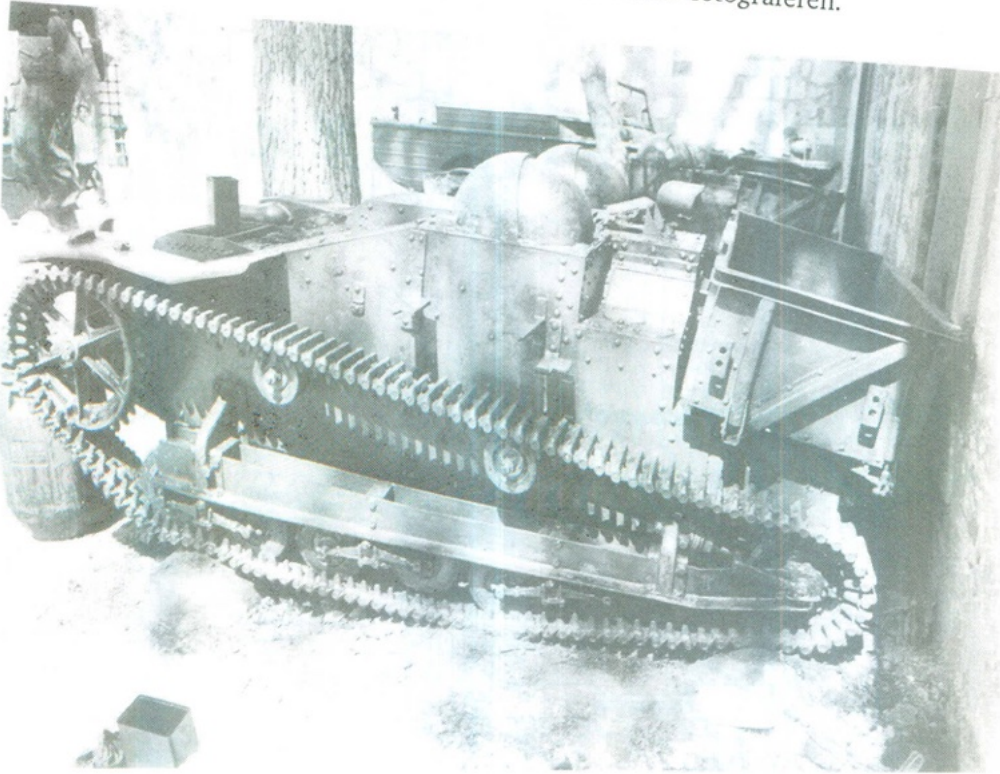
Bij het beproeven van de aandrijving van het pantserwagentje bleek dat de koppelingen soms bleven hangen. Niet bevorderlijk voor een goede besturing. De oorzaak was dat de op elkaar geklemde rubberen schijven op de koppelingsplaten kleefden. De remedie was vrij eenvoudig. Binnen de rubber ringen en tussen de koppelingsplaten is een ringvormige ruimte. Hierin werden uit 0,5 mm dik staaldraad gebogen veertjes gelegd, zonder de koppeling te demonteren. Door hun vorm kunnen de veertjes schrijlings om de as geplaatst worden. De einden rusten tegen de losse plaat, het midden tegen de door de koppellen bediende plaat. De lengte van de veertjes is zo gekozen dan ze net in de ruimte passen, waardoor ze volledig zijn opgesloten en niet van hun plaats kunnen. Ze moeten zo sterk zijn dat de platen van elkaar gedrukt worden bij het ontkoppelen, maar niet sterker. De besturing is er sterk door verbeterd.

Stuurkoppeling voor rupsband voertuig

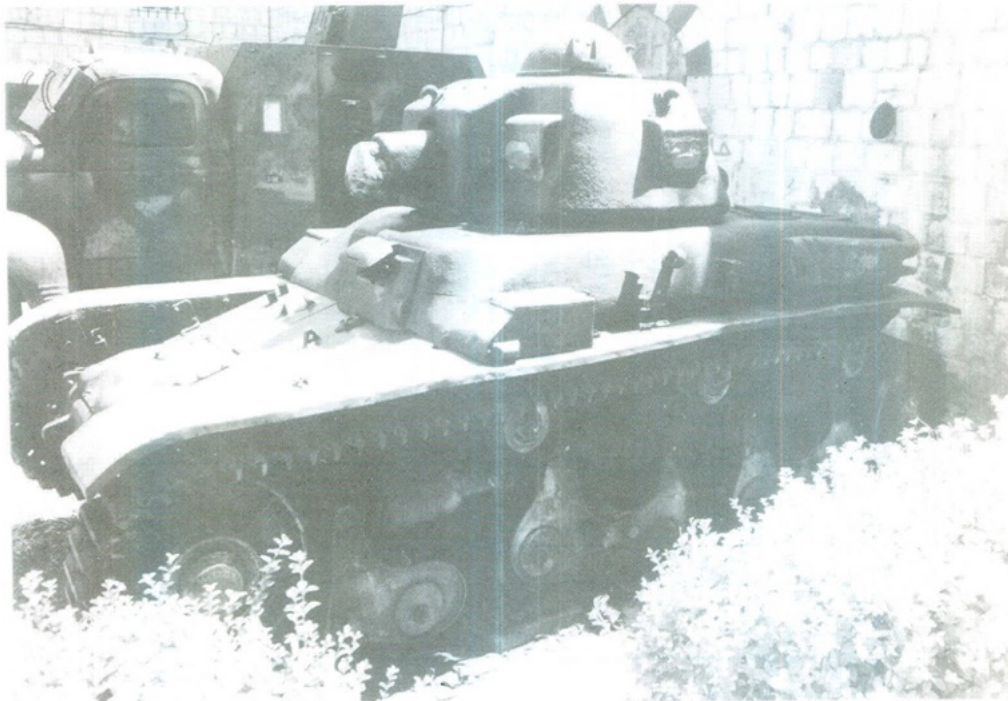
Toegepast in: Vickers Carden Loyd Mk VI schaal 1:6,5

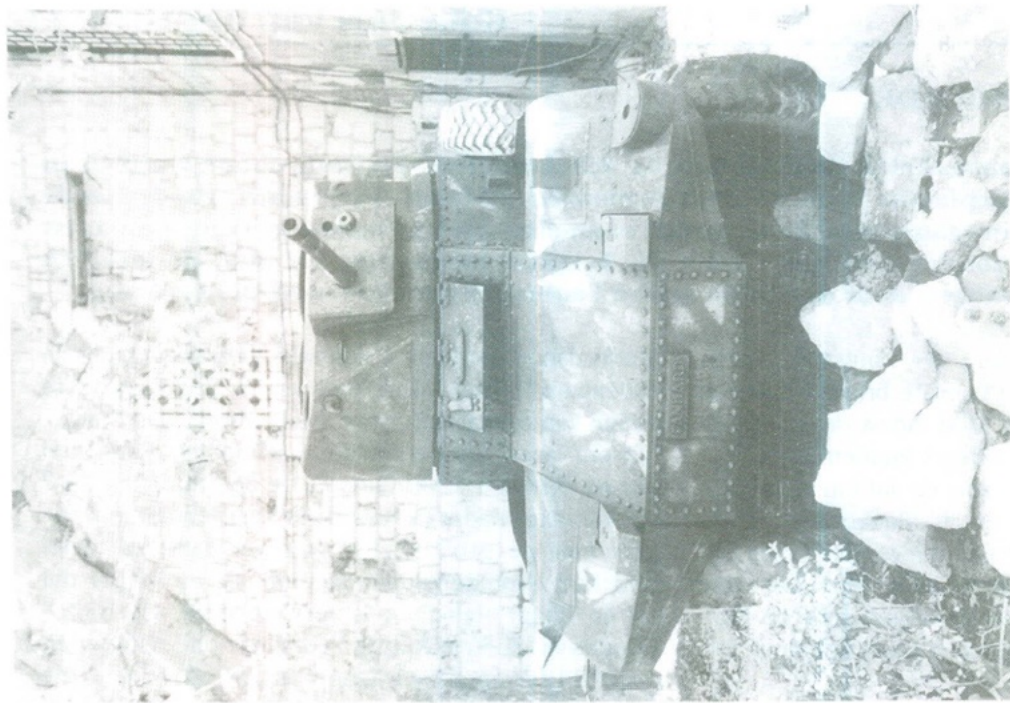
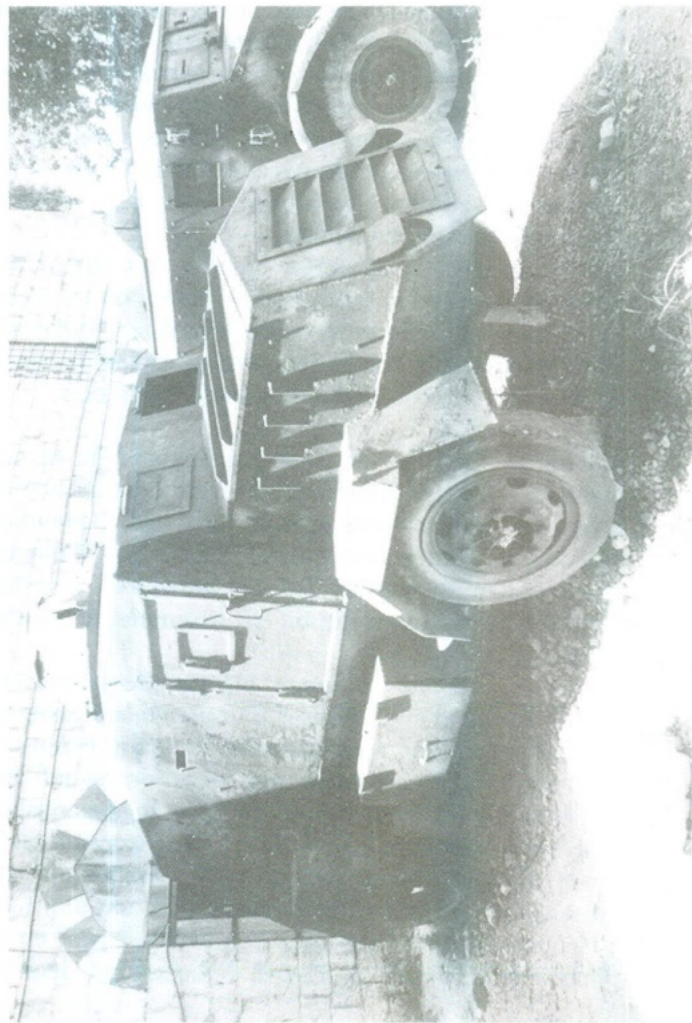
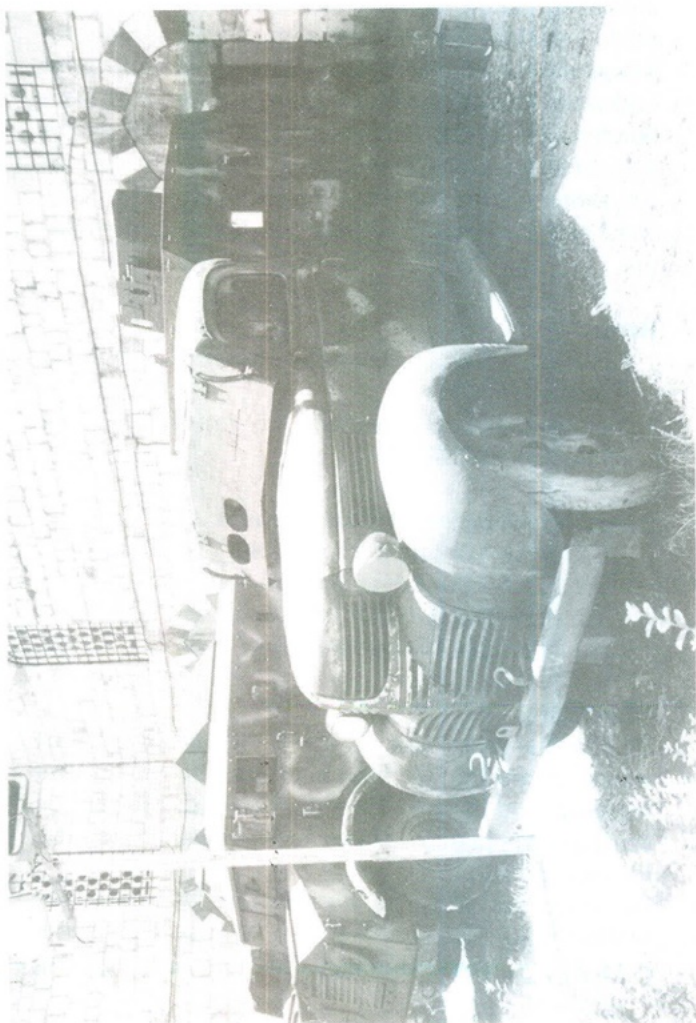
Tijdens mijn vakantie in Syrië, Jordanië en Libanon heb ik het Legermuseum in Damascus bezocht. Dit museum bevindt zich naast de Takiya-as-Sulaymaniya oftewel de Tekkiye Moskee. De toegang bedraagt omgerekend een kwartje. Het materieel dat je er kunt bezichtigen varieert van speerpunten uit de tijd van Ramses II tot de oorlogsbuit en een neergeschoten Israelische F4 Phantom uit de Oktoberoorlog van 1973. Ook is er een ruimte met spullen van de Russisch-Syrische samenwerking op ruimtevaartgebied. Buiten staan een stuk of vier Mig's opgesteld en enkele tanks, kanonnen en voertuigen. Helaas was er geen Panzer IV te vinden, waar ik eigenlijk naar op zoek was. Anders dan op straat mag je in het museum naar hartelust fotograferen.

Chenillette de Ravitaillement d'Infanterie RENAULT UE

RENAULT R35. *Het Syrische leger bezat in 1948 nog een aantal van deze tanks. Hoewel naar Europese maatstaven hopeeloos verouderd, was het in de strijd tegen de zwak bewapende Joodse kibboets een formidabel wapen.*

Rechts boven: een Panhard 178B pantservagen van het Syrische leger.

Foto's links: een tweetal buitgemaakte Israëlische 'geïmproviseerde' pantservagens. De bovenste lijkt op basis van een Chevrolet 3-tonner, met daarachter een pantservagen op basis van een CMP 'Stompneus'. Naar het basisvoertuig van de pantservagen op de onderste foto kan ik alleen maar raden.

BRITSE PANTSERBRIGADES, van D-DAY tot VE-DAY (deel 9)

door JAN van der STEEN

27th ARMOURED BRIGADE

De brigade maakte aanvankelijk deel uit van de *9th Armoured Division*, maar werd al in september 1942 overgeplaatst naar de *79th Armoured Division*. In januari 1944 voerde Montgomery enkele reorganisaties door, zodat eenheden met gevechtservaring geplaatst werden in brigades zonder ervaring. Voor de brigade betekende dit dat de 4th/7th Dragoons werden vervangen door de Staffordshire Yeomanry met Noord-Afrika ervaring.

De voorbereidingen voor de invasie waren inmiddels in volle gang en voor de brigade was een belangrijke rol weggelegd. Men moest de 3e Divisie ondersteunen die op *Sword Beach* zouden landen.

Bij de eerste kritieke fase zou de infanterie ondersteund worden door 'A' en 'B' Squadron van de 13/18 Hussars, die voor de gelegenheid met DD Shermans werden uitgerust. Nog dezelfde dag moest de 185e Brigade, ondersteund door de Staffordshire Yeomanry, doorstoten naar het doel van de eerste dag: Caen.

Het weer op 6 juni was bijzonder slecht. Toch verlieten de eerste DD tanks op 5 km uit de kust hun LCT's. Op een LCT scheurde het canvas scherm van de eerste tank zodat de hele lading van vijf tanks op het strand moest worden afgezet. Op 1,5 km uit de kust begonnen de tanks zich in aanvalsformatie te manoeuvreren, maar door het slechte weer was men op het schema achter geraakt. Hierdoor werden de tanks ingehaald door de tweede golf LCT's die AVRE tanks vervoerden. Tenminste twee DD's werden hierdoor geramd en zonken.

De overgebleven 32 tanks haalden het strand. Bij een aantal liep het motorcompartiment onder water toen men het scherm te vroeg liet zakken, zodat uiteindelijk slechts een klein aantal tanks landinwaarts kon trekken. Maar de landing werd een succes.

In de middag was er door het opkomende tij een chaotische situatie ontstaan en werd de ontscheping van de Staffordshires ernstig vertraagd. Bovendien bleken de Duitse steunpunten "Morris" en "Hillman" taaier dan verwacht. De Staffordshires moesten enkele tanks sturen om bij het opruimen te assisteren.

In de avond van de eerste dag was de gehele brigade aan land en Caen was tot op enkele kilometers genaderd. 'A' Sqn was in Londel, 'B' Sqn in Périers en 'C' Sqn in Lebesy. Maar nog dezelfde avond lanceerde de Duitse *21 Panzerdivision* tegenaanvallen op het bruggehoofd. De volgende dag stootten tanks van de East Riding Yeomanry bij Cambes op eenheden van de *Hitlerjugend divisie*. Het zou nog ruim een maand duren eer Caen zou vallen. Op 27 en 28 juni lanceerde de *3e Divisie*, ondersteund door de

Staffordshire Yeomanry, een afleidingsaanval met de codenaam "Mitten". Het doel was de aandacht af te leiden van operatie "Epsom", ten westen van Caen.

"Epsom" werd een complete mislukking. Caen viel pas na Operatie "Charnwood". De operatie ging op 7 juli van start nadat de stad door zware bommenwerpers met de grond gelijk was gemaakt. De Staffordshire Yeomanry ondersteunde de *3e Divisie* die op de linker flank via Lebesy oprukte. De 13/18 Hussars en de East Riding Yeomanry ondersteunden resp de 176e en 197e Brigade van de *59e Divisie*, die de stad frontaal aanviel en op 9 juni was Caen, of wat daar van over was, in geallieerde handen.

De rol van de brigade was nu echter uitgespeeld. De zware verliezen in mensen en materieel van de afgelopen maand konden niet meer worden aangevuld. Verschillende eenheden moesten worden gereorganiseerd of ontbonden. Ook de 27e Brigade ontkwam hier niet aan en eind juli werd zij ontbonden. De 13/18 Hussars gingen naar de *8e Armoured Brigade*, de East Riding Yeomanry naar de *33e Armoured Brigade* en de Staffordshire Yeomanry werd een DD eenheid van de *79e Armoured Division*.

Bron:

- . Fletcher, *D-Day Special Armour*, (Military Illustrated No 73)
- . Benamou, *Battaille de Caen - 6 Juin au 15 Août 1944*, Bayeux 1988

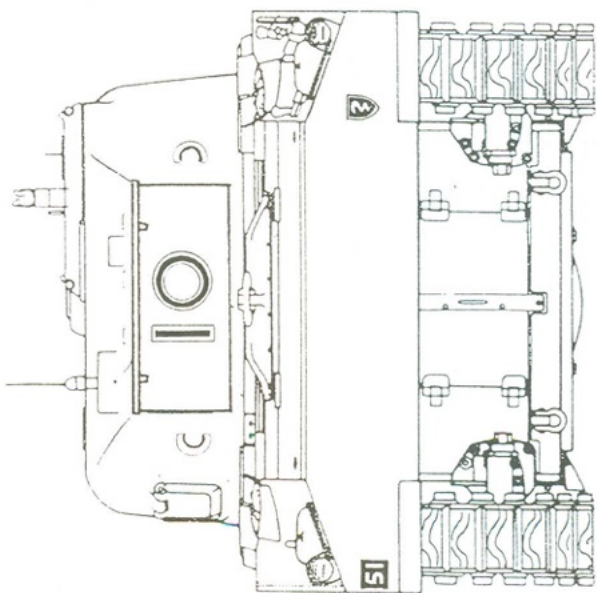
Samenstelling en codenummers

- . 50 27th Armoured Brigade HQ
- . 51 13th/18th Royal Hussars
- . 52 The Staffordshire Yeomanry
- . 53 The East Riding Yeomanry

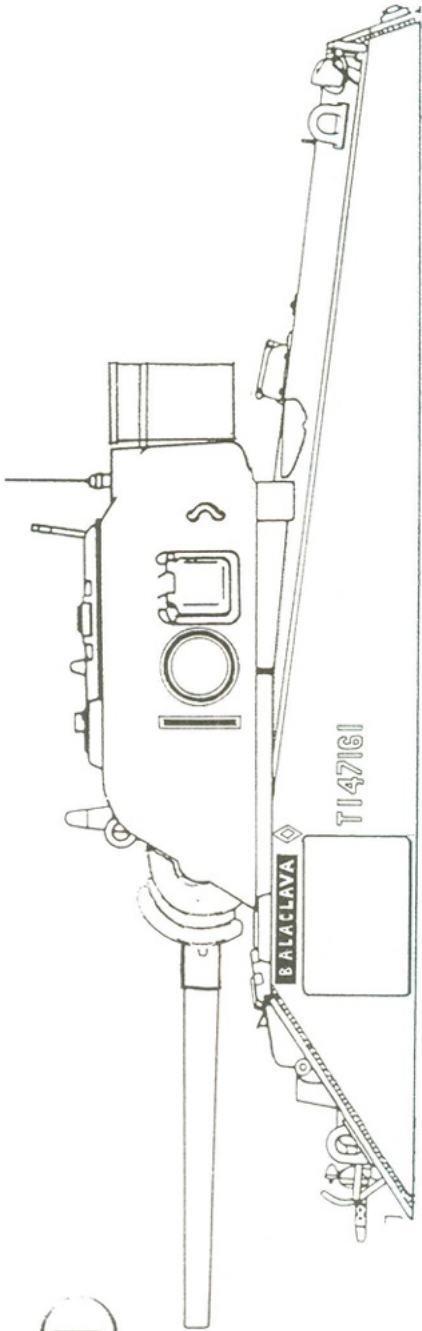
Uitrusting

De DD Shermans van 'A' en 'B' Squadron 13/18H waren waarschijnlijk van het type III en V. Het regiment zou in april 1944 de Sherman III's van de Northans Yeomanry hebben overgenomen. De Fireflies waren VC's.

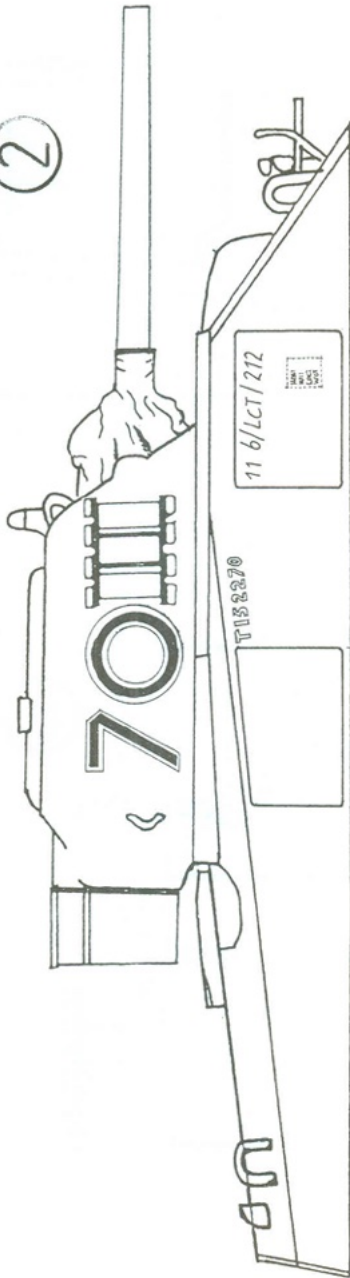
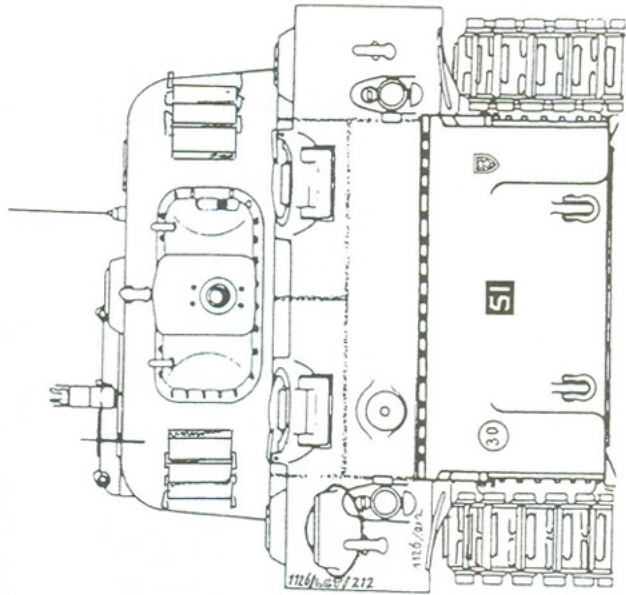
De Shermans van The East Riding Yeomanry en Staffordshire Yeomanry waren vroege productiemodellen van de Sherman I of III. De meesten

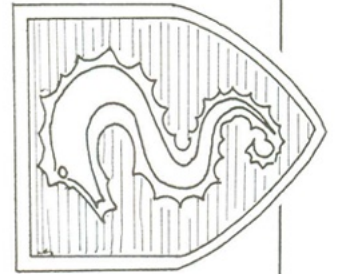
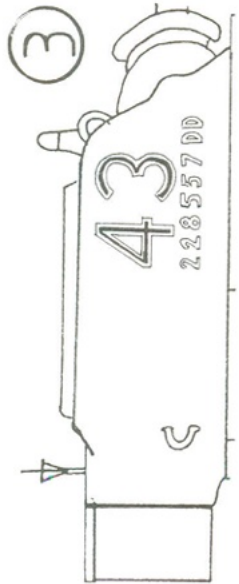
①

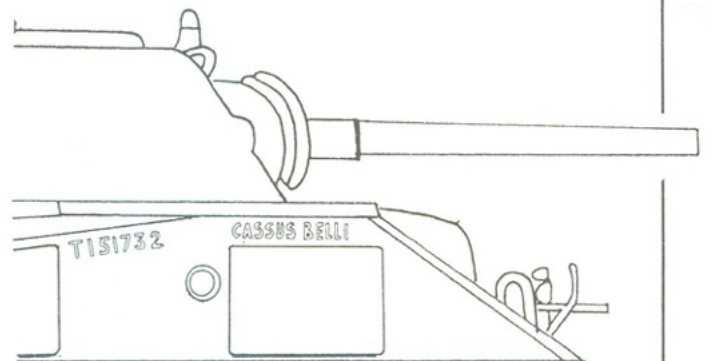
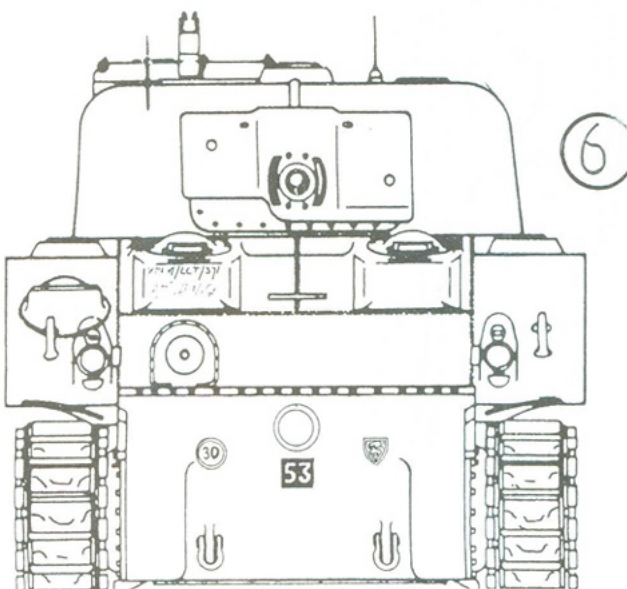
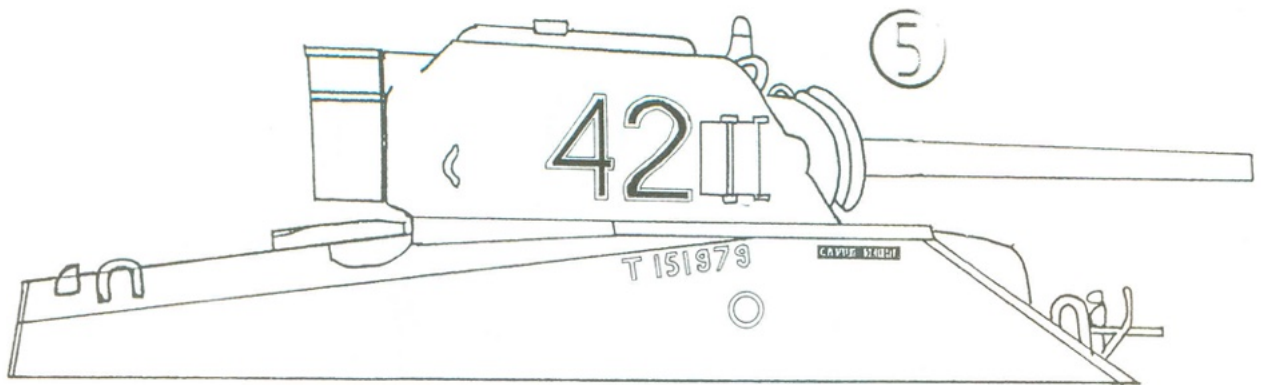
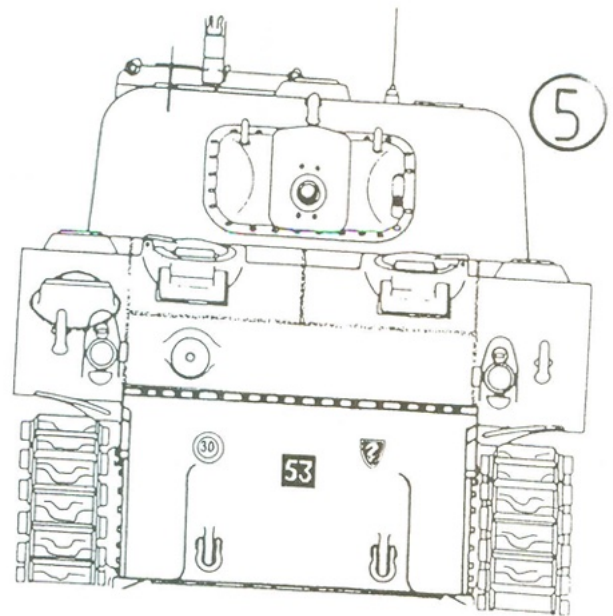
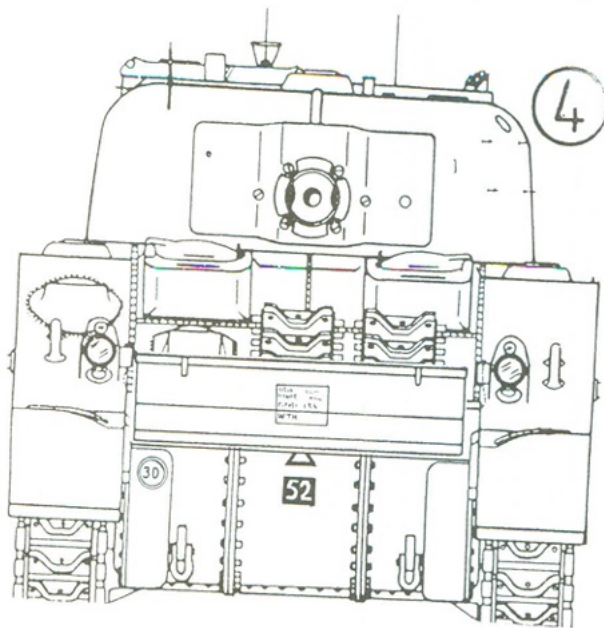

②

③

hadden de oude M34 gun mounts en "steel cleat" tracks.

Markeringen

Het Brigade embleem was een geel zeepaard op een blauw schild. Het werd soms oneerbiedig "the pregnant pilchard" genoemd. De codenummers waren in wit op een rood vierkant. Beide waren in vergelijking met andere eenheden vrij klein.

Squadron symbolen

Bij tanks van de 13/18H waren deze in rood aangebracht vlak achter de naam. Men gebruikt tevens het volgende nummer-systeem:

- . RHQ: 10?- 20
- . 'A' Sqn: 22 - 36
- . 'B' Sqn: 44 - 58
- . 'C' Sqn: 66 - 80

De nummers waren rood met een witte rand.

De East Riding Yeomanry gebruikte ook een dergelijk methode maar het gebruikte systeem is niet bekend.

Namen

Namen van de 13/18H waren in rode letters met een witte rand op een zwarte ondergrond. Men gebruikte de beginletters van het Squadron.

Bijvoorbeeld:

- . Boleyn (47), Borgia (48), Bordicea (49) door 'B' Squadron;
- . Conquest (66) en Charmer door 'C' Squadron;
- . Balaclava (10) en Twelfth Knight (12) door HQ Squadron.

De Staffordshire en East Riding Yeomanry gebruikte waarschijnlijk een vergelijkbaar systeem. Voorbeelden van 'A'Sqn Staffordshires namen zijn: Accuser, Avenger, Agressor.

Tekeningen:

- 1 Sherman V, "Balaclava" HQ Sqn 13/18 Hussars, Normandië juni 1944.
- 2 Sherman I(?) 'C' Sqn 13/18 Hussars, Engeland juni 1944.
- 3 Sherman DD, 13/18 Hussars, Normandië 1944 (nb. het nummer komt niet overeen met het in "British tank markings and names" van BT White genoemde nummersysteem)
- 4 Sherman VC 'A' Sqn Staffordshire Yeomanry, Normandië 1944.
- 5 Sherman I(?) 'C' Squadron ERY, Normandië 1944. (naam niet leesbaar)
- 6 Sherman I(?) "Casus Belli" 'C' Squadron ERY, Engeland 1944 (NB: in de tekening is de naam per abuis gespeld als 'Cassus Belli')

DECAL REVIEW

door HAN KROL

Merk : Truck Line Decals
Set : 2800 'Wehrmacht im Massstab 1:72'
Prijs : ± f 13,50

Deze set bevat 216 balkenkruisen en zes verschillende (zwart/zwart witte rand) soorten balkenkruisen. Dus genoeg om vele voertuigen en tanks te voorzien en je kitdecals in de spare-box te gooien. De set ziet er voortreffelijk uit. Scherp en dun gedrukt. Op de kartonnen verpakking zit een algemene beschrijving over het losweken, enz.

De set is voor voertuigen en tanks in schaal 1:72, maar de kleinste kruisen zijn ook geschikt voor 1:76. Al met al een nette set met Micro Scale kwaliteit.

Merk : Truck Line Decals
Set : 2801 'Wehrmacht im Massstab 1:72'
Prijs : ± f 14,=

Deze set bevat 384 nummerplaten in de WH-WL-WM series. De set bevat voorplaten alsmede de oude en nieuwe stijl nummerplaten voor de achterkant. Deze set is alleen geschikt voor bouwdozen in 1:72. Net als de set 2800 is ook deze set netjes en scherp gedrukt. Een aanrader voor de 1:72 bouwers die interesse hebben in de oude 'Wehrmacht'.

De sets zijn verkrijgbaar bij: **Michael Gohres Modellbau**, **Duitsland**. Betaling per eurocheque is het eenvoudigst.

een vlag volgens fig. 10, dit om te voorkomen dat er verwarring ontstond met de Abteilung die oorspronkelijk in de sterkte zat.

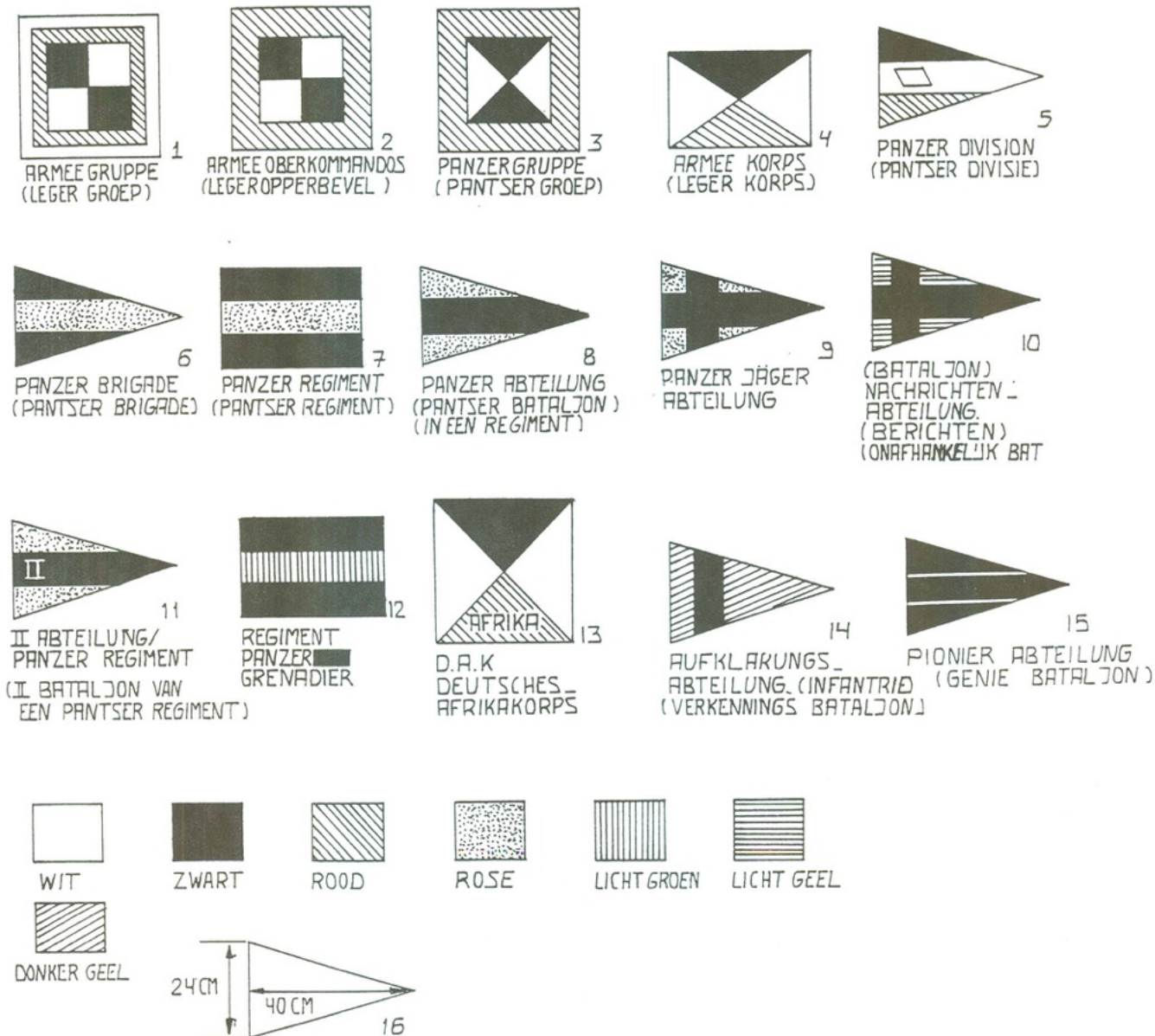
Een pantserregiment heeft meerdere Abteilungen. Om verwarring te voorkomen kreeg de vlag het nummer van de Abteilung (fig. 11). Een Panzerjägerabteilung had een vlag volgens fig. 9. Zo'n Abteilung was meestal toegevoegd aan de normale sterkte van een pantserregiment. Er kon geen verwarring ontstaan met de Panzerabteilungen omdat deze reeds genummerd waren. Daarom kon men de vlag voor 'toegevoegde eenheid' voor een ander soort wapen gebruiken (in dit geval dus Panzerjäger). Een uitzondering is echter de vlag van een infanterieverkenningbataljon, fig. 14. Ik heb hier evenwel geen verklaring voor kunnen vinden. Misschien iemand anders?

De maten van de vlaggen waren:

nrs. 1, 2, 3 en 13 30 x 30 cm
 nrs. 4, 7 en 12 24 x 40 cm
 nrs. 5, 6, 8, 9, 10, 11, 14 en 15 24 x 40 cm, conform fig. 16

Lektuur:

- Air Organisation of the Third Reich, deel I; The Luftwaffe; Hermann Göring, from regiment to fallschirmkorps; Afrika Korps; Waffen SS, deel I; allen door Roger James Bander
- Flag's and Standards of the Third Reich, Brian L. Davis
- Military Vehicle Markings, deel II, Terrence Wise
- Wehrmacht Camouflage and Markings 1939-'45, W.J.K. Davies
- Panzer Colours, deel II, Bruce Culver
- German Army Uniforms and Insignia 1933-'45, Brian L. Davis

DE LANCIER MODELBOUW

Herenstraat 74
2802 KJ GOUDA
HOLLAND
Telephone: (31) 182-528185
Fax: (31) 182-584290

Specialists in military
models, books and
figures

STEELMASTERS NO. 29 IS BINNEN.....f 17,50

SCALE LINE

35005 Nederlandse Landsverk M38 pantserwagen.....f 139,95

CONCORD BOEKEN

7009 Tank battles of the Middle-East wars deel 2.....f 26,00
7017 Armor of the Vietnam war deel 2.....f 26,00
7018 Panzertruppen at war.....f 26,00

TAMIYA

35228 US M8 Greyhound met toren en bestuurdersplaats details.....f 59,95
US M26 Dragon Wagon gepantserde tanktransporter met trailer
(Limited edition set, bij voorintekening 10% korting op de
verkoopprijs. Levering waarschijnlijk feb. '99.....f t.b.a.

ABER PHOTOETCHINGS

**DE PRIJZEN VAN ABER HEBBEN WIJ DANKZIJ EEN NIEUWE LEVERANCIER KUNNEN
VERLAGEN MET 30%! (Er is een grote voorraad in de winkel aanwezig.)**

NIEUW:

35045 Russische T34/85 set voor de Dragon kit.....f 34,50
35060 Britse Cromwell Mk. IV voor de Tamiya kit.....f 32,50

TECHMOD

3004 PzKpfw II Ausf. L 'Luchs', plastic model met etchings.....f 42,50

MIRAGE

35518 UE-SWG carrier 40/28cm Wk Spr (leuk ding maar een mond vol)f 26,50
35519 UE-SWG carrier 40/32cm Wk Fl 'Stuka zu Fuss' (nog zoiets)..f 26,50

RPM

Diverse FT17 tanks in Franse en Duitse uitvoeringen. Prijs p/s....f 49,50

SQUADRON SIGNAL

2037 US Armored Cars in action inclusief de V-100.....f 19,50

Wij verwachten binnenkort de volgende modellen:

Van ICM de T-35, T-28 en T-28 bruggenlegger, van SKIF de T-64A, van OMEGA de UR AL 4320 cargo truck, van HOBBY FAN de 8x6 M911 OSKOSH en diverse Vietnam figuren sets, van ON TRACK MODELS de PzKpfw IV Bruggenlegger, de Bergepanther conversie (zeer fraai) en nieuwe modellen van IRONSIDE en ADV/AZIMUT etc. etc.

****Bel a.u.b. voor prijs en leveringsdatum****

MAGAZINES

Op korte termijn kunt u bij ons het blad *Military Minatures in Review* verwachten. Dit best verkochte kwartaalmagazine uit de U.S. staat bordenvol 1/35 modellen en figuren. De prijs zal ongeveer f 19,50 per deel bedragen.
****Laat even weten of u interesse heeft in dit blad, dan weten wij op hoeveel bladen wij ons moeten abonneren!****

Merken als Yanks, Commanders Models, Alhambra en diverse Amerikaanse uitgeverijen zullen dit jaar ook in het assortiment worden opgenomen!